

สืบสาน
อนุรักษ์ศิลปผ้าทอไทย
ดำรงไว้ใยแผ่นดิน











**สืบสาน
อนุรักษ์ศิลปผ้าถิ่นไทย
ดำรงไว้ใยแผ่นดิน**



โครงการ

“สืบสาน อนุรักษ์ศิลปผ้าถิ่นไทย ดำรงไว้ในแผ่นดิน”

โดย

สมาคมสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์

ร่วมกับ

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

นับเป็นระยะเวลากว่า ๖๐ ปี ที่ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้ทรงพระมหากรุณาธิคุณต่อการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาของคนไทย ตั้งแต่เมื่อครั้งที่ได้ตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในคราวเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘ ได้ทอดพระเนตรเห็นราษฎรนุ่งขึ้นใหม่มัดหมี่กันเป็นส่วนใหญ่ จึงได้มีพระราชดำริว่า ควรจะมีการนำภูมิปัญญาของราษฎรที่ได้ทอดผ้าไว้ใช้กันอยู่ มาพัฒนาเป็นอาชีพให้เกิดรายได้แก่ราษฎร ซึ่งในเวลาต่อมาก็ได้ทรงก่อตั้งมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ขึ้นเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ เพื่อทำการฝึกอาชีพเสริมให้กับราษฎร อีกทั้งยังมีพระราชประสงค์เพื่อการอนุรักษ์ และสืบสานภูมิปัญญาของคนไทยให้คงอยู่สืบไป ซึ่งรัฐบาลได้น้อมนำแนวพระราชดำรินายชาวมลจัดทำเป็นโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือ One Tambon One Product (OTOP) ปัจจุบันมีผู้ประกอบการมาลงทะเบียนทั้งสิ้น ๘๗,๔๖๘ ราย/กลุ่ม มีผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียนทั้งหมด ๑๘๕,๔๖๓ ผลิตภัณฑ์ ในจำนวนนี้ เป็นผลิตภัณฑ์ในประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน ๓๔,๗๑๘ ผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖๖ ของจำนวนผลิตภัณฑ์ที่มีทั้งหมด

ดังนั้นเพื่อสืบสานพระราชปณิธานสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และอนุรักษ์ผ้าไทยให้คงอยู่คู่แผ่นดิน ตลอดจนการเพิ่มรายได้ให้ผู้ประกอบการ OTOP ในประเภทผ้า ดรรชนี ญชช.ฯ จุลเจริญ ประธานสมาคมสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ได้ริเริ่มดำเนินโครงการ “สืบสาน อนุรักษ์ศิลปผ้าถิ่นไทย ดำรงไว้ในแผ่นดิน” ร่วมกับ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย โดยดำเนินการลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการประสานความร่วมมือ เป็นปฐมบทของการดำเนินงานโครงการ และได้กระจายความร่วมมือไปสู่จังหวัดทุกจังหวัด

จากการประมาณการพบว่าถ้าหากคนไทยร่วมมือร่วมใจกันสวมใส่ผ้าไทย เพียง ๓๕ ล้านคน จะมีความต้องการใช้ผ้าไทยถึง ๓๕๐ ล้านเมตร/ปี เฉลี่ยราคาเมตรละ ๓๐๐ บาท จะมีมูลค่ากว่า ปีละ ๑๐๕,๐๐๐ ล้านบาท (หนึ่งแสนห้าพันล้านบาทถ้วน)

คำนำ

เพื่อสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ได้ร่วมกับ สมาสมาคมสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ น้อมถวาย ความจงรักภักดี ด้วยการมุ่งมั่นที่จะสืบสาน รักษา และต่อยอดผ้าพื้นถิ่นไทยซึ่งเป็นศิลปะอันล้ำค่าจากภูมิปัญญา ท้องถิ่น โดยได้จัดทำโครงการ **“สืบสาน อนุรักษ์ศิลป์ผ้าถิ่นไทย ดำรงไว้ในแผ่นดิน”** เพื่อให้ผ้าไทยในพื้นถิ่น ได้รับการดูแล สืบทอดให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรม และเป็นการเสริมสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนผู้มีอาชีพ เกี่ยวข้องด้านการทอผ้า การจำหน่าย และวงจรวิถีแห่งผ้าทอพื้นเมือง ทั้งผ้าไหม ผ้าขิด และผ้าฝ้าย การใช้ หรือสวมใส่ผ้าทอพื้นเมืองของไทยทั้งผ้าไหม ผ้าขิด ผ้าฝ้าย ราคาถูกหรือราคาแพงตามสถานะของผู้สวมใส่ จึงเป็น การสร้างรายได้นับแสนล้านบาทต่อหนึ่งปีให้กับทั้งผู้ผลิตและผู้จำหน่าย หากมีคนเพียง ๓๕ ล้านคน ใช้หรือสวมใส่ ผ้าทอพื้นเมืองคนละ ๑๐ เมตร ราคาเมตรละ ๓๐๐ บาท จะมีการจำหน่ายผ้าทอไทยถึง ๓๕๐ ล้านเมตร คิดเป็นมูลค่านับแสนล้านบาท นับว่าเป็นการเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืนอย่างแท้จริง

เพื่อให้การอนุรักษ์ภูมิปัญญาการทอผ้า ปลูกฝังจิตสำนึก สร้างค่านิยมคนไทยทั้งประเทศให้เห็นถึงคุณค่า วัฒนธรรมไทย ความเป็นไทย ตลอดจนเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคงและเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศให้ดีขึ้น กรมการพัฒนาชุมชน และสมาคมสตรีแห่งชาติฯ ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) โครงการ **“สืบสาน อนุรักษ์ศิลป์ผ้าถิ่นไทย ดำรงไว้ในแผ่นดิน”** ร่วมกับจังหวัดทุกจังหวัด การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การประปาส่วนภูมิภาค สมาคมองค์กรสมาชิกและภาคีเครือข่ายสมาคมสตรีแห่งชาติฯ ทั่วประเทศ ซึ่งการจัดทำบันทึกข้อตกลงดังกล่าว เป็นการกระตุ้นให้ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไปได้เกิดความตระหนักรู้ และได้ ร่วมมือกันจัดกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่มากมายและต่อเนื่อง มีการจัดนิทรรศการที่แสดงถึงรากเหง้าของชนเผ่าชาติพันธุ์ เจ้าของลายผ้า จัดแสดงแฟชั่น สวมใส่ผ้าทอพื้นเมืองทุกวัน มีการรื้อฟื้นลายผ้า ซึ่งอาจสูญหายตามกาลเวลา ทำให้เกิด ลายผ้าประจำจังหวัด จนเกิดกระแสนิยมไทย ใช้ของไทย กินของไทย และเที่ยวไทยตามมา ทำให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น ในครัวเรือน ชุมชน ตำบล อำเภอ และจังหวัด ตามลำดับ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้ นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี เป็นผู้แทนเพื่อรับทราบข้อเสนอของสมาคมสตรีแห่งชาติฯ และกรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งขอความกรุณาอนุเคราะห์ จากท่านนายกรัฐมนตรี กำหนดให้การสวมใส่ผ้าไทยในชีวิตประจำวันเป็นนโยบายสำคัญนโยบายหนึ่งของรัฐบาล ในการฟื้นฟูเศรษฐกิจฐานราก โดยขอให้พี่น้องประชาชนคนไทยทั่วประเทศ ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างของรัฐและ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สวมใส่ผ้าไทยเป็นประจำทุกวัน ยกเว้นวันที่กำหนดให้สวมเครื่องแบบต้นสังกัดฯ เพื่อให้เป็น ต้นแบบของประชาชนทั่วไป รวมทั้งขอให้รัฐบาลมีมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้และสวมใส่ผ้าไทยเพื่อกระตุ้น เศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำและกระจายรายได้สู่ชุมชน ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบ **โดยให้กรมการพัฒนาชุมชน เป็นเจ้าภาพหลัก** จัดทำมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้และสวมใส่ผ้าไทยเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ให้ความเห็นชอบต่อไป

กรมการพัฒนาชุมชน และ สมาสมาคมสตรีแห่งชาติฯ ได้เล็งเห็นความสำคัญแห่งภูมิปัญญาการทอผ้า ซึ่งเป็น ภูมิปัญญาที่มีคุณค่าและมีเอกลักษณ์ สะท้อนให้เห็นบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ ด้วยการถ่ายทอด หัตถกรรมผ่านผ้าทอจากบรรพชนสู่คนรุ่นปัจจุบัน แสดงออกถึงมรดกทางวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิตของคนไทย ที่มีความเจริญรุ่งเรืองตั้งแต่เมื่อครั้งในอดีต ดังนั้น จึงรวบรวมภาพผืนผ้าที่ผ่านการประกวดและได้รับรางวัลมาแล้ว เพื่อเป็นการยกย่องให้เกียรติ ให้กำลังใจแก่ผู้ผลิตงานผ้าที่มีคุณภาพและยังคงสืบสาน รักษา และต่อยอดมรดกภูมิปัญญา งานทอผ้าไทยให้คงไว้คู่แผ่นดินไทยสืบไป

สุทธิพงษ์ จุลเจริญ
อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

ดร.วันดี กุญชรยาคง จุลเจริญ
ประธานสมาคมสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์



อธิบดีกรมการโฆษณาชุมชน นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ
 พร้อมด้วย ประธานสมาคมสมาคมสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ดร.วันดี กุญชรยาคง จุลเจริญ
 เข้าพบ รองนายกรัฐมนตรี นายวิษณุ เครืองาม
 เพื่อหารือเรื่องการสนับสนุนโครงการ "สืบสาน อนุรักษ์ศิลปผ้าถิ่นไทย ดำรงไว้ในแผ่นดิน"
 เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓

สารบัญภาพ



❖ ผ้าไหมมัดหมี่ทอมือ	๐๘	❖ ผ้าบาติก	๗๐
❖ ผ้าไหมลายขัดทอมือ	๑๘	❖ ผ้าชาติพันธุ์	๘๐
❖ ผ้าไหมหางกระรอกทอมือ	๒๖	❖ ผ้าโบราณ	๙๔
❖ ผ้ายกไหมทอมือ	๓๖	• ภาคเหนือ	๙๖
❖ ผ้าไหมแพรวาเกาะ	๔๖	• ภาคกลาง	๑๐๙
❖ ผ้าไหมขัดทอมือ	๕๒	• ภาคอีสาน	๑๒๑
❖ ผ้าขึ้นตีนจกไหม	๕๘	• ภาคใต้	๑๓๔
		• ผ้าไหมแพรวา ๖๐ ลาย	๑๔๐
		❖ รายงานผลการดำเนินงาน	๑๕๑



ผ้าไหมมัดหมี่ทอมือ

ผ้าไหมมัดหมี่เป็นผ้าที่มีลวดลายเกิดจากการมัดหมี่ที่
เส้นพุ่ง มีลวดลายที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์ของถิ่นกำเนิด
นอกจากนี้ยังสะท้อนถึงอัตลักษณ์ของท้องถิ่นอีกด้วย





ผ้าไหมมัดหมี่ทอมือ

ชื่อย่อ

ลายหอมสาสหรือหอปราสาท

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นลวดลายที่สืบทอดจากกลุ่มสู่กลุ่มมาจนถึงปัจจุบัน ว่ากันว่าใครที่มีผ้าลายนี้ไว้ใช้จะเป็นสิริมงคลกับชีวิต โครงสร้างของลวดลายเป็นเส้นประกอบด้วยลายขนาดคู่ซ้อนกัน สอดคล้องด้วยลายหอมสาสหรือหอปราสาท มีลักษณะเป็นธรรมชาติ เป็นที่น่าเลื่อมลวยที่ลวดลายตั้งเดิมในแถบภาคอีสานได้ขาดหายไปจากท้องถิ่น ทำให้ลายหอมสาสตกหายไปจากลวดลายเก่าของอีสาน ในปัจจุบันยังพบบลายหอมสาสในผ้าชิ้นหมี่คันของจังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อผู้ครอบครอง

นางวันทนา เพ็ญวงศ์

ที่อยู่

เลขที่ ๖๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านยาง
อำเภอห้วยไร่ จังหวัดบุรีรัมย์
โทรศัพท์ ๐๘-๕๕๗๔-๘๐๘๓

ผ้าไหมมัดหมี่ทอมือ

ข้อลาย

ลายขอเชิงเทียน

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นลวดลายในผ้าไหมมัดหมี่เดิม ภายหลังกลับสร้างชื่อให้กับอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ได้เปลี่ยนชื่อลายเป็น “ลายขอพระเทพ”

ชื่อผู้ครอบครอง

นายศักดิ์ศรี พันทะลี

ที่อยู่

เลขที่ ๑๗๔ หมู่ที่ ๓ ตำบลทุ่งคลอง
อำเภอสว่าง จังหวัดกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ ๐๔-๕๔๕๖-๗๑๔๑



ผ้าไหมมัดหมี่ทอมือ

ชื่อลาย

ลายโบราณหรือลายพื้นเลื้อย

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ลายโบราณ ประกอบด้วย ลายพื้นเลื้อย ลายหมี่ขื่อหวาน ลายหมี่ขอ ลายหมี่โคม และลายตุ้มปักจับ โครงสร้าง ได้นำแม่ลายจากผ้าแพรวานำมาดัดแปลงในบางจุด ให้เป็นงานมัดหมี่

ชื่อผู้ครอบครอง

นางสาวภัทรวดี สีดำ

ที่อยู่

เลขที่ ๒๔/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลดอนกอก
อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์
โทรศัพท์ ๐๘-๗๖๑๔-๕๓๔๕

ผ้าไหมมัดหมี่ทอมือ

ชื่อลาย

ลายดาวล้อมเดือน

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ก่อนมีการมัดหมี่ลายดาวจินตนาการ ผู้ทอได้เห็นลายบนผ้า
ซึ่งตอนกลางคืนมองแล้วมีมิติ เลขตั้งชื่อ “ลายดาวล้อมเดือน”
ลายนี้ยังเรียกกันในชื่ออื่นอีก เช่น ลายพันเลื้อย หรือลาย
บันไดสวรรค์

ชื่อผู้ครอบครอง

นางสุภาพร นิภา

ที่อยู่

เลขที่ ๕๔ หมู่ที่ ๑ ตำบลศรีบุญเรือง
อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น
โทรศัพท์ ๐๘-๔๘๖๑-๕๖๕๐

ผ้าไหมมัดหมี่ทอมือ

ชื่อลาย
ลายเอ๋ย

ชื่อผู้ครอบครอง
นางสาวอิสรีย์ เมฆานนท์สุภกุล

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นการประยุกต์จากโครงสร้างลายเอ๋ย ซึ่งเป็นอาการของควายตัวผู้เดินไปเอี้ยวไป จึงเกิดรอยบนแผ่นดินส่ายไปส่ายมา ช่างมัดหมี่จึงนำมาสร้างสรรค์ให้เป็นลายหมี่ผ้าผืนนี้ประกอบด้วยรายละเอียดของลายดังนี้ ลายขอลายหันเลื่อย และลายโคกหัว

ที่อยู่

เลขที่ ๔๔ หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านเขว้า
อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ
โทรศัพท์ ๐๖-๒๑๖๕-๕๖๖๓

ผ้าไหมมัดหมี่ ทอมือ

ข้อมูลาย

ลายดอกผักแว่น

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าไหมมัดหมี่ลายดอกผักแว่น เป็นลายที่คนโบราณได้จินตนาการมาจากผักแว่น ซึ่งคือประติมากรรมมัดลายผ้าไหม ตามสิ่งแวดล้อมที่พบเห็นในชีวิตประจำวันแล้วมีการนำมาดัดเพิ่มเติมกับลวดลายเดิมที่มีอยู่แล้วซึ่งผสมผสานกับลายกุดแฉ่งเงินหรือกุดแฉ่งใบ

ชื่อผู้ครอบครอง

นางพรสุรีย์ สาทแก้ว

ที่อยู่

เลขที่ ๕๘๓ หมู่ที่ ๑๘ ตำบลบ้านแก้ง
อำเภอกุฉิยวัณ จังหวัดชัยภูมิ
โทรศัพท์ ๐๘-๕๓๖๕-๗๖๒๖

ผ้าไหมมัดหมี่ทอมือ

ข้อลาย

ลายสิบสองปันนาหรือหมี่ข้อ ประกอบด้วย
ลายร่างแห ลายนาค ลายตุ้มหมึกจับ ลายใบไม้
ลายดาวล้อมเดือน ลายโคมห้า ลายโคมเจ็ด
ลายสร้อยดอกหมาก ลายเชิงเทียน

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นการนำลวดลายมัดหมี่ที่หลากหลายมาประยุกต์
เข้าด้วยกันแล้วทอไว้บนผืนผ้าเดียวกัน เปรียบเสมือน
การนำเขตปกครอง (พื้นนาหรือปันนา) ทั้ง ๑๒ แห่ง
มารวมกันในอาณาจักรสิบสอง จึงเรียกว่า ลายเส้นสิบสองปันนา

ชื่อผู้ครอบครอง

นางสาวอรรณ แก้วศักดิ์ศิริ

ที่อยู่

เลขที่ ๕๒๒/๒ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม

จังหวัดนครพนม

โทรศัพท์ ๐๘-๕๑๑๖-๖๑๕๕

ผ้าไหมมัดหมี่ ทอมือ

ข้อลาย

ลายसानซัด

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เดิมการทอม้าของคนสมัยก่อนเป็นการทอม้าพื้นธรรมดา
ไม่มีลวดลาย ต่อมาเมื่อมีการทอไปนานๆเกิดความชำนาญ
และเกิดความคิดใหม่ๆที่จะทอม้าให้มีลาย เพื่อเพิ่มความ
สวยงาม ซึ่งลายที่คิดได้ในระยะแรกๆดูจากสิ่งของที่ใช่
ในชีวิตประจำวันมาประยุกต์ใช้เป็นลวดลายต่าง ๆ บนผืนผ้า
ตามความถนัดของแต่ละคน เพื่อให้เกิดความสวยงาม

ชื่อผู้ครอบครอง

นางชั้นทอง ฤทธิรักษ์

ที่อยู่

เลขที่ ๔ หมู่ที่ ๗ ตำบลจำปี อำเภอสรีราชา
จังหวัดอุดรธานี
โทรศัพท์ ๐๘-๕๑๑๖-๒๑๕๕



ผ้าไหมลายขิดทอมือ

ผ้าไหมลายมัดเป็นผ้าพื้นเรียบซึ่งนิยมทอกันเพียง
๒ ตะกอ แต่ใช้กรรมวิธีสอดเส้นพุ่งไหมน้อย หรือเส้นพุ่ง
เป็นไหมแดง เมื่อสานมัดเป็นเนื้อผ้าจะมีความสวยงาม



ผ้าไหมลายขดทอมือ

ชื่อลาย

ผ้าพื้น ๒ ตะกอล
(ผ้าไหมพื้นเรียบสีน้ำตาลอ่อน)

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ใช้เป็นผ้าทอโดยใช้เส้นยืนและเส้นพุ่งสีเดียวกัน หรือ
สีต่างกัน ใช้กรรมวิธีการทอขัดธรรมดา เมื่อทอเป็นผืนผ้า
แล้ว จะไม่มีลวดลายบนผืนผ้า หากใช้ไหมเปลือกหรือ
สาวเลขจะได้เนื้อที่ไม่เรียบ หากใช้ไหมน้อยจะได้เนื้อผ้า
ที่เนียนเรียบ

ชื่อผู้ครอบครอง

นางนริศรา สูงเรือง

ที่อยู่

เลขที่ ๑๐๖ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองสะโน
อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดสุรินทร์

ผ้าไหมลายขดทอมือ

ชื่อลาย

ผ้าพื้น ๒ ตะกอล สีธรรมชาติ (ผ้าไหมพื้นเรียบ)

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าพื้นมีสีที่ได้มาจากเส้นไหมเปลือกชั้นนอกนำมาเป็นเส้นพุ่ง เมื่อทอเป็นเนื้อผ้าจะได้ผ้าพื้นที่มีลักษณะไม่สม่ำเสมอ เป็นผิวที่ไม่เรียบ เป็นการสร้างลวดลายจากธรรมชาติของเส้นไหมเอง

ชื่อผู้ครอบครอง

นายพงษ์ยุธน์ โพนะทา

ที่อยู่

เลขที่ ๖ หมู่ที่ ๓ ตำบลโพน
อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ ๐๘-๑๖๓๘-๒๒๕๑





ผ้าไหมลายขั้ ทอมือ

ข้อมูลาย

ผ้าไหมพื้นเรียบ (สีน้ำตาลแดง)

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าไหมพื้นเรียบสีน้ำตาลแดงผืนนี้เป็นลายขั้พื้นฐานที่ผู้ทำตั้งใจและใส่ใจในการขัดเส้นไหมพุ่งไปมากสัปดาห์นับไม่ถ้วน ได้แรงบันดาลใจมาจากการที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ให้ความสำคัญยกย่องให้เป็นครูสอนการทอผ้าไหมเป็นกำลังใจส่วนหนึ่ง ที่เพิ่มพูนมาจากการได้รับการเรียนรู้ภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษ

ชื่อผู้ครอบครอง

นางบังอร ประทุมทอง

ที่อยู่

เลขที่ ๑๓๔/๗ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลธาตุเชิงชุม
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
โทรศัพท์ ๐๘-๕๕๐๑-๑๘๕๒

ผ้าไหมลายขี้ดทอมือ

ชื่อลาย

ผ้าไหมลายขี้ดพื้นเรียบ (สีเทา)

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นการทอผ้าแบบธรรมดาด้วยด้ายยืน ๑ ชุด
ด้ายพุ่งขี้ด ๑ ชุด เป็นลายโบราณ

ชื่อผู้ครอบครอง

นางบัวพา นามชนะ

ที่อยู่

เลขที่ ๑๒ หมู่ที่ ๔ ตำบลอึ้งออง
อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดร้อยเอ็ด
โทรศัพท์ ๐๘-๕๒๔๕-๐๔๕๔



ผ้าไหมลายขั้ดทอมือ

ข้อลาย

ผ้าไหมลายขั้ดสีพื้นเรียบ (สีเหลืองครีม)

ชื่อผู้ครอบครอง

นางทอง สอนโพธิ์

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นการทอผ้าแบบธรรมชาติด้วยด้ายยืน ๑ ชุด ด้ายพุ่งขั้ด ๑ ชุด เป็นการทอแบบพื้นฐานดั้งเดิม ซึ่งการทอผ้าถือเป็นงานหัตถกรรมอย่างหนึ่งที่สืบทอดกันมาช้านาน ซึ่งในสมัยโบราณคนได้เขียนหนังสือน้อยเลยต้องหางานทำโดยการทอผ้าไว้ใช้ในการนุ่งห่มของครอบครัว และยังสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

ที่อยู่

เลขที่ ๘ หมู่ที่ ๑ ตำบลโพธิ์โพธิ์มากแข้ง
อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ
โทรศัพท์ ๐๘-๕๕๐๐-๓๑๕๖

ผ้าไหมลายขดทอมือ



ผ้าไหม ๒ ตะกอน สีธรรมชาติ

ผ้าไหมพื้นเรียบ (สีน้ำตาลแดง)



ผ้าไหมหางกระรอก
ทอมือ

ผ้าไหมหางกระรอกเป็นผ้าที่ใช้เส้นไหม ๒ สี นำมา
ตีเกลียวให้เป็นเส้นพุ่ง เพื่อทอเป็นเนื้อผ้า จะมีลายคล้าย
หางกระรอก



ผ้าไหมหางกระรอกทอมือ

ข้อล่าย

ผ้าไหมหางกระรอกใช้ ๒ สี สีสีเกลียวให้เป็น
เส้นเดียวทอ

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นผ้ารุ่นปู่ย่าทวดมาช้านาน นิยมทอกันทั่วประเทศ

ชื่อผู้ครอบครอง

นางสัชนา ปุผาโต

ที่อยู่

เลขที่ ๖๗/๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลอนกอก
อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์
โทรศัพท์ ๐๘-๗๗๖๔-๒๓๑๗

ผ้าไหมหางกระรอก



ผ้าไหมหางกระรอกใช้ ๒ สี ตีเกลียวให้เป็นเส้นเดียวทอ





ผ้าไหมหางกระรอก ทอมือ

ข้อลาย

ผ้าสร่งหางกระรอก

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

หางกระรอกเป็นผ้าลายโบราณ ที่ลวดลายเกิดจากน้ำเส้น
๒ สี น้ำมาสีเกลียวเป็นเส้น เรียกว่าไหมควบ

ชื่อผู้ครอบครอง

นายเกียรติศักดิ์ สิงห์คำ

ที่อยู่

เลขที่ ๑๕๒ หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านโสก
อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ
โทรศัพท์ ๐๘-๙๙๕๗-๓๒๒๔

ผ้าไหมหางกระรอก ทอมือ

ข้อลาย

ผ้าไหมหางกระรอก

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

หางกระรอกเป็นผ้าลายโบราณ ที่ลวดลายเกิดจากน้ำเส้น
๒ สี นำมาทอเกลียวเป็นเส้น เรียกว่าไหมควบ

ชื่อผู้ครอบครอง

นางสุรินทร์ บัณฑ

ที่อยู่

เลขที่ ๑๗๐ หมู่ที่ ๕ ตำบลโพน
อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ ๐๘-๓๓๔๓-๒๖๓๒

ผ้าไหมหางกระรอกทอมือ

ชื่อลาย

ลายไตรลักษณ์

ชื่อผู้ครอบครอง

นางบัวผัน ทาริสิงห์

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าไหมหางกระรอกลายไตรลักษณ์ เป็นลายผ้าที่ได้รับ
การพัฒนาจากโครงการเครือข่ายความรู้ KBO จังหวัด
นครราชสีมา ปี ๒๕๕๓ และได้รางวัลชนะเลิศอันดับที่ ๑
จาก OTOP KBO CONTEST ในปีเดียวกัน และได้
เผยแพร่ในกลุ่มทอผ้าไหมภายในอำเภอยางชุมน้อย เพื่อให้
เป็นลายประจำอำเภอ

ที่อยู่

เลขที่ ๒๔๔ หมู่ที่ ๑ ตำบลกับสวาย
อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา
โทรศัพท์ ๐๘-๖๘๖๔-๖๕๒๓

ผ้าไหม ลายหางกระรอก ทอมือ

ชื่อลาย

ลายหางกระรอกสีเหลืองทอง

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นลายผ้าที่คนโบราณทำมา ซึ่งคนสมัยโบราณจะใช้เป็น
ผ้าห่มนอนเวลาจะบวช และเป็นผ้าในพิธีกรรมอื่นๆ

ชื่อผู้ครอบครอง

นางจวิศา สมนมือน

ที่อยู่

เลขที่ ๑๐๗ หมู่ที่ ๓ ตำบลสามเมือง
อำเภอสิเกา จังหวัดนครราชสีมา
โทรศัพท์ ๐๘-๒๘๗๕-๐๓๑๓

ผ้าไหมหางกระรอกทอมือ

ข้อล่าย

ผ้าไหมหางกระรอกสีไอร์แลนด์ิน

ชื่อผู้ครอบครอง

นางอิสริย์ ลาวัลย์

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าหางกระรอก อาจเป็นเพราะลวดลายของผ้าทอที่มีลักษณะเนื้อผ้าที่มีความเหลือบสี เห็นเป็นลายเส้นเล็กๆ ในตัว ซึ่งมองดูแล้วคล้ายกับขนของหางกระรอก จึงเป็นที่มาของชื่อเรียกดังกล่าว นอกจากนี้ ชื่อเรียกผ้าชนิดนี้จะแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น ตามรูปลักษณะที่มองเห็น เช่น บางพื้นที่เรียกว่าผ้าควา ผ้าขาว ซึ่งเป็นการเรียกตามลักษณะความขาวของผืนผ้าที่ขาวกว่าผ้าดองเทกตัว บางพื้นที่เรียกว่าผ้าควบ เพราะถือเอาวิธีการทอแบบตีเกลียวควบมาใช้เป็นชื่อเรียก แต่คนส่วนใหญ่นิยมเรียกว่าผ้าหางกระรอกมากกว่า

ที่อยู่

หมู่ที่ ๑ ตำบลโพธิ์หมากแข้ง
อำเภอเมืองหนอง จังหวัดบึงกาฬ
โทรศัพท์ ๐๔-๘๒๔๔-๒๑๒๐

ผ้าไหมหางกระรอกทอมือ

ข้อลาย

ผ้าไหมหางกระรอกสีน้ำตาลเขียว

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าหางกระรอก อาจเป็นเพราะลวดลายของผ้าทอที่มีลักษณะเนื้อผ้าที่มีความเหลือบสี เห็นเป็นลายเส้นเล็กๆ ในตัว ซึ่งมองดูแล้วคล้ายกับขนของหางกระรอก จึงเป็นที่มาของชื่อเรียกดังกล่าว นอกจากนี้ ชื่อเรียกผ้าชนิดนี้จะแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น ตามรูปแบบลักษณะที่มุ่งเน้น เช่น บางพื้นที่เรียกว่าผ้าขาว ผ้าขาว ซึ่งเป็นการเรียกตามลักษณะความขาวของผืนผ้าที่ขาวกว่าผ้าถุงเท่าตัว บางพื้นที่เรียกว่าผ้าควบ เพราะถือเอาวิธีการทอแบบตีเกลียวควบมาใช้เป็นชื่อเรียก แต่คนส่วนใหญ่นิยมเรียกว่าผ้าหางกระรอกมากกว่า

ชื่อผู้ครอบครอง

นางทอง สอนโพธิ์

ที่อยู่

เลขที่ ๘ หมู่ที่ ๑ ตำบลโพธิ์หมากแข้ง
อำเภอเมืองหลวง จังหวัดบึงกาฬ
โทรศัพท์ ๐๘-๕๕๐๐-๓๑๕๒



ผ้ายกไหมทอมือ

ผ้ายกไหมเป็นผ้าที่มีลวดลายสวยงามตามแบบฉบับ
ลวดลายมีความสลับซับซ้อน มีเชิงและชายผ้าที่สวยงาม





ผ้ายกไหมทอมือ

ข้อลาย

ลายรูปมาตย์

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

การทอผ้าไหมยกดอกล้ำพูนเป็นการสืบสานงานศิลป-
หัตถกรรมที่บ้านของจังหวัดลำพูนที่มีความงดงามประณีต
ด้วยฝีมือช่างทอผ้าที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ความชำนาญ
จากรุ่นปู่ย่าตาทาย ผ้าไหมยกดอกลายรูปมาตย์เป็นการ
คิดค้นลายจากการดัดแปลงลายไทยโบราณลายประจำยาม
และเพิ่มกรอบล้อมรอบโดยได้รับแรงบันดาลใจจากแถววัลย์
ดอกไม้ จึงกลายเป็นลายรูปมาตย์ที่สวยงามอ่อนช้อย

ชื่อผู้ครอบครอง

นายพร คอนเนลล์

ที่อยู่

เลขที่ ๒๕๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลศรีบัวบาน
อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
โทรศัพท์ ๐๘-๕๖๓๕-๑๖๐๗

ผ้ายกไหมทอมือ

ข้อมูลาย

ลายยกดอกลายไทย

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

หัตถกรรมทอผ้าพื้นบ้านเป็นงานฝีมือที่เชื่อมโยงถึงศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีการดำรงชีวิตของคนพื้นบ้านในแต่ละยุคสมัย ตามกาลเวลาและการหล่อหลอมให้เหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมจนเป็นเอกลักษณ์ตามลักษณะของพื้นบ้านของตนเอง ภูมิปัญญาเหล่านี้สร้างขึ้นด้วยฝีมือเชิงศิลปะ เพื่อถ่ายทอดและสะท้อนคุณค่าของชุมชนที่แสดงออกมาอย่างประณีต สวยงาม และทักษะฝีมือที่จะถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น

ชื่อผู้ครอบครอง

นางนิภา สุทธิขจรกุล

ที่อยู่

เลขที่ ๒๕๔ หมู่ที่ ๓
ตำบลหนองกระโดน
อำเภอเมืองนครสวรรค์
จังหวัดนครสวรรค์

โทรศัพท์ ๐๘-๑๕๓๓-๑๒๑๔

ผ้ายกไหมทอมือ

ชื่อย่อ

ลายไก่ฟ้าพระเทพ

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นการนำเอารูปแบบผ้าถุงแบบราชสำนักโบราณ มาออกแบบใหม่ทั้งหมด ซึ่งการออกแบบลวดลายได้มาจากตำนานเรื่องลิลิตพระลอของชาวอำเภอสอง ชื่อเมืองสองเป็นถิ่นกำเนิดวรรณกรรมเรื่องลิลิตพระลอ ผู้ออกแบบได้นำเอาเรื่องราวจากตอนพระลอตกไม้ฟ้ามาเป็นตัวกำหนดให้เป็นอัตลักษณ์เอาไว้ในลายผ้ายกของตนเอง เป็นการสร้างสรรค์ลวดลายที่มีที่มาที่ไปของลวดลายเอาไว้

ชื่อผู้ครอบครอง

นางสาวอัญชลี พงศ์ศิริแสน

ที่อยู่

เลขที่ ๔ หมู่ที่ ๒ ตำบลเตาปูน อำเภอสอง จังหวัดแพร่
โทรศัพท์ ๐๘-๑๒๘๔-๔๘๕๓



ผ้ายกใหม่ ทอมือ

ข้อลาย

ลายมะลิเลื้อย

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นการผสมผสานภูมิปัญญาจากอดีตสู่ปัจจุบันในการผลิต การผลิตผ้าไหมยกดอกบ้านไทรงามเป็นการพัฒนาการทอ ผ้ายกดอกแบบปกติของชาวบ้านในจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งจะ ทอผ้ายกดอกให้สูงกว่าเดิม มีความสูงสูง โดยยกบางเส้น และข่มบางเส้นซึ่งใช้เงินเงินทองในการทอ

ชื่อผู้ครอบครอง

นายบรรพต ในกลางตุก

ที่อยู่

เลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลนาหนองไผ่
อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์
โทรศัพท์ ๐๘-๖๐๕๐-๗๒๖๒



ผ้ายกไหมทอมือ

ข้อมูล

ลายพุ่มข้าวบิณฑ์ กรุยเชิงสามชั้น

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ต้นตระกูลของผู้ทอเป็นชาวมลายูจากปัตตานี มีความรู้เรื่องการทอผ้ายกทองและผ้าจวนตานี ได้มาตั้งรกรากอยู่ในอยุธยาช่วงอยุธยาตอนต้น และทอผ้าสืบต่อกันมาจนถึงทายาทรุ่นปัจจุบัน ลายพุ่มข้าวบิณฑ์ได้แรงบันดาลใจจากลายผ้าในชุดฉลองพระองค์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช คือ ลายพุ่มข้าวบิณฑ์ นำมาถอดลายทอขึ้นใหม่เป็นทองผ้าและสร้างสรรค์เชิงผ้าหัวและท้ายด้วยลายกรุยเชิงสามชั้นสมัยอยุธยา กรุยเชิงสามชั้นส่วนสังเวียนหรือขอบผ้าทั้งสองด้านด้วยลายสมัยอยุธยา ทอด้วยเส้นไหมทองหรือทองแดงแบบโบราณ

ชื่อผู้ครอบครอง

นายคณเดช นพณัฐเมทินี

ที่อยู่

เลขที่ ๔๑/๓ หมู่ที่ ๑ ตำบลพยอม
อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โทรศัพท์ ๐๘-๑๙๔๖-๐๙๔๘

ผ้ายกไหม ทอมือ

ข้อมูล

ลายพรมกา

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าไหมยกดอก คือ ผ้าที่มีลวดลายจากการทอโดยการยกตะกอเพิ่มลวดลายบนเนื้อผ้า ทอด้วยความประณีต มีลวดลายโดดเด่น งดงาม ถูกจินตนาการไปอย่างกว้างไกลและผสมผสานความเป็นไทยลายพรมกาเป็นลายดอกไม้ที่มีความอ่อนช้อย งดงาม ที่บรรจงสรรค์สร้างจนกลายเป็นสินค้าที่งดงาม

ชื่อผู้ครอบครอง

นางเกษร ศรีพนม

ที่อยู่

เลขที่ ๑๒๓ หมู่ที่ ๕ ตำบลเวียงของ
อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
โทรศัพท์ ๐๘-๙๗๕๖-๓๓๔๓



ผ้ายกใหม่ ทอมือ

ชื่อย่อ

ลายดอกพวงแก้วโบราณ ขอบสังเวียน
ยกดอกตีนทอง (สีทอง)

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าไหมยกดอกเป็นหัตถกรรมที่มีประวัติมาช้านาน
เริ่มจากสมัยเจ้าตากสิน พระราชชายาในพระบาท-
สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ชื่อผู้ประกอบการ

นางปาริชาติ แก้วหนัก

ที่อยู่

เลขที่ ๒๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลบ้านปวง
อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน
โทรศัพท์ ๐๘-๕๗๕๔-๓๖๘๔

ผ้ายกไหมทอมือ

ข้อลาย

ลายสกุลทิพย์

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นผ้าไหมยกดอกที่ทอกันมาตั้งแต่ดั้งเดิม ทอกันใน
คุ้มเจ้าดารารัศมีในจังหวัดลำพูน

ชื่อผู้ครอบครอง

นางอรรษา คำมณี

ที่อยู่

เลขที่ ๗๘ ตำบลในเมือง

อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

โทรศัพท์ ๐๘-๑๗๒๔-๗๕๗๗



ผ้าไหมแพรวากะ





ผ้าแพรวาเป็นราชินีของผ้าไหมไทย เป็นผ้าที่มีความงดงามมาก มีกรรมวิธีในการทอโดยการจกเกาะล่อง ในปัจจุบันมีการพัฒนา โดยการใช้เขาลายเข้ามาช่วยในการทอผ้าแพรวา มีการทอผ้าแพรวา ออกมาจำหน่ายถึง ๓ ชนิด ได้แก่ แพรวาเกาะ แพรวาจกดาว แพรवाल่อง โดยมีลายที่ใช้เพียงสี่เดียวในการทอผ้าชนิดนี้





ผ้าไหม แพรวาเกาะ

ชื่อย่อ

ผ้าแพรวาเจ็ดลายมีทอง

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ลายทองผ้าของผ้าแพรวามีลักษณะลายที่มีขนาดใหญ่กว่า และมีรายละเอียดมากกว่าลายอื่นในผืนผ้าเดียวกันและอยู่กลางผืนผ้า ประกอบด้วยลายใบป้อนใต้เคอและลายนาคสิบสองโหลใต้เคอ นาคตามภาษาภูไท เขาเรียกโหลหรือแหน ซึ่งหมายถึงหัวกับแขน ในอดีตผ้าไหมแพรวาทอสำหรับใช้สไบเฉียงของผู้หญิงภูไท ต่อมาได้ประยุกต์ให้มีขนาดกว้างและขยับขึ้นคลุมไหล่หรือตัดชุด ประกอบด้วยลายใบป้อนนาคคันสี คันสีม้า

ชื่อผู้ครอบครอง

นางสมศรี สระทอง

ที่อยู่

เลขที่ ๒๒๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลโพน
อำเภอดำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ ๐๘-๖๒๓๓๗-๓๖๔๔



ผ้าไหม แพรวาเกาะ

ข้อมูลาย

ลายโบราณเก่ามงคล

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าแพรวาเก่าลายผืนนี้ ผู้ทอประยูรส์มาจากผ้าแพรวา
สิบลาย มีเจตนารมณ์เพื่อให้ผู้ที่เป็นเจ้าของมีแต่
ความเจริญก้าวหน้าสืบไป

ชื่อผู้ครอบครอง

นางวิมลรัตน์ บุตรมา

ที่อยู่

หมู่ที่ ๓ ตำบลโพธิ์ อำเภอสว่าง
จังหวัดกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ ๐๙-๑๐๕๑-๓๗๖๗๗





ผ้าไหม แพรวาเกาะ

ชื่อย่อ

แพรวาสืบเชื้อสาย

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นผ้าไหมแพรวา ๑๑ ลาย เป็นลายดั้งเดิม แต่ลายขอ
เป็นขอที่มีการออกแบบขึ้นมาใหม่ เรียกว่า ขอหยาด และมี
ส่วนขอบ เรียกว่า ส้มเวียน เป็นการสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่

ชื่อผู้ประกอบการ

นายพงษ์ยุธน์ โทณะหา

ที่อยู่

เลขที่ ๒ หมู่ที่ ๓ ตำบลโพน
อำเภอดำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ ๐๘-๑๑๗๑-๕๒๗๑



แพรวาสืบเชื้อสาย



ผ้าไหมขัดทอมือ

The background of the entire page is a close-up photograph of Thai silk fabric. It features intricate, repeating patterns in gold and brown threads on a light-colored base. The patterns include stylized floral motifs and geometric shapes. A dark brown horizontal band is positioned across the middle of the image, containing white text and a gold decorative element on the right.

ผ้าไหมขิดเป็นผ้าที่เพิ่งผลิตเมื่อไม่กี่ปีมานี้เอง เดิมเป็น
ผ้าฝ้ายขิดมีทั้งที่เป็นหมอน หน้าหมอน ผ้าสไบ ผ้าคลุมไหล่
ผ้าหอบ ฯลฯ



ผ้าไหมขิดทอมือ

ชื่อลาย

ลายโบสถ์ดอกแก้ว

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ลวดลายผ้าขิดเป็นแบบประยุกต์ รูปลักษณะของลวดลายดอกแก้ว ขิดลายดอกสลักกันเป็นลวดลายตั้งเตินของลายขิดทั่วไป นำมาสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่จากจินตนาการ ดอกแก้วเป็นดอกไม้แห่งความดี มีกลิ่นหอม เหมาะสำหรับใส่พานถวายพระ

ชื่อผู้ครอบครอง

นางลani ไสลาพรหม

ที่อยู่

เลขที่ ๑๖๗ หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองอ้อ
อำเภอนหนองบัวขอม จังหวัดอุดรธานี
โทรศัพท์ ๐๘-๔๗๔๔-๖๔๘๓

ผ้าไหมขัดมือ

ข้อลาย

ลายโบราณ

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นผ้าขัดไหมลายโบราณปรับสีใหม่ ต้องการให้เป็นสีที่
ร่วมสมัย สามารถนำไปตัดเย็บตามสมัยนิยมได้ แต่ยังคง
ลายโบราณไว้อย่างครบถ้วน

ข้อผู้ครอบครอง

นายพงษ์ยุทธน์ โพนะทา

ที่อยู่

เลขที่ ๖ หมู่ที่ ๓ ตำบลโพน
อำเภอสว่าง จังหวัดกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ ๐๘-๑๑๗๑-๕๒๗๑

ผ้าไหมขัดทอมือ

ชื่อย่อ

ลายเศรษฐกิจพอเพียง

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

นำเอาวิถีชีวิตของคนในชุมชนและสิ่งแวดล้อมมาประยุกต์เป็นลายในผืนผ้า ซึ่งจะประกอบไปด้วยเรือกสวนไผ่นา พืชนานาพันธุ์ผสมผสานกันเป็นเรื่องราวในผืนผ้า เปรียบดั่งปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามคำสั่งสอนของพ่อหลวงของปวงชนชาวไทย ซึ่งเป็นคำที่ทุกคนจะต้องยึดถือและปฏิบัติเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ไม่ประมาท ยั่งยืน และเป็นสุข ดังนั้นจึงคิดลายนี้ขึ้นมาเพื่อเป็นการสื่อสารระหว่างคำสอนของพ่อหลวงกับการดำรงชีวิตตามแบบฉบับพอเพียง และตั้งชื่อย่อว่าลายเศรษฐกิจพอเพียง

ชื่อผู้ครอบครอง

นางลำตวน นันทะสุธา

ที่อยู่

เลขที่ ๒๓๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลกุดแห่ อำเภอนากลาง
จังหวัดหนองบัวลำภู โทรศัพท์ ๐๘-๗๖๑๕-๘๒๓๑



ผ้าขิดไหมทอมือ

ข้อลาย

ลายแก้วชิงดวง

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

หัตถกรรมทอผ้าพื้นบ้านเป็นงานฝีมือที่เชื่อมโยงถึงศิลปวัฒนธรรมประเพณี และวิถีการดำรงชีวิตของคนในพื้นที่ในแต่ละยุคสมัยตามกาลเวลาและการหล่อหลอมให้เหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมจนเป็นเอกลักษณ์ตามลักษณะของพื้นที่บ้านของตน ภูมิปัญญาเหล่านี้สร้างขึ้นด้วยฝีมือเชิงศิลป์ เพื่อถ่ายทอดและสะท้อนคุณค่าของชุมชนที่แสดงออกมาอย่างประณีตสวยงาม และทักษะฝีมือที่จะถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น



ชื่อผู้ครอบครอง

นางสาวสุชาดิณี สุทธิญาณกูร

ที่อยู่

เลขที่ ๒๔๔ หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองกระโดน
อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ ๐๘-๑๗๐๗-๒๘๕๔



ผ้าชนวนจากไหม



ผ้าซิ่นตีนจกไหมเป็นผ้าถุงที่ต่อตีนจก มีเอกลักษณ์ของ
ลวดลายตามถิ่นกำเนิดซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่นนั้น ๆ





ผ้าชิ้นตีนจกไหม ลาวครึ่ง

ข้อลาย

ผ้าชิ้นลายดอกแก้ว ตีนจกลายเอิร์ธตัน

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นลายโบราณที่ทอสืบต่อกันมาตั้งแต่รุ่นปู่ ย่า ตา ยาย จนกลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น

ชื่อผู้ครอบครอง

นางศรนิณ จันทร์วัช

ที่อยู่

เลขที่ ๗๓ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านปึง
อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี
โทรศัพท์ ๐๘-๑๗๘๕-๖๐๗๐



ผ้าชนิตินจกใหม่ ลาวครั้ง

ชื้อลาย

ลายขอกว่าง

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ได้มาจากจินตนาการบรรพบุรุษลาวเวียง ลาวครั้ง ซึ่ง
โยกย้ายมาจากเวียงจันทน์ ลายขอกว่างแสดงด้วยอ้อแอ้
เหนือขนากหยดฟ้าก่อนแสงด้วยดอกผักแว่น

ชื้อผู้ครอบครอง

นางทองลี คนทา

ที่อยู่

เลขที่ ๓๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลห้วยแห้ง
อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี
โทรศัพท์ ๐๘-๕๒๗๐-๕๖๘๓





ผ้าชนิตินจกไหม ไทลื้อ

ข้อลาย

ลายดอกขอเครือ

ชื่อผู้ครอบครอง

นางสุขาวดี อธิษะระ

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เกิดจากความรักใคร่ผูกพันในแบบเครือญาติ จากการสังเกตของเกษตรกรที่พบเห็นเถาวัลย์เกี่ยวพันต้นผ้า จึงนำรูปแบบมาผูกเป็น “ลายเครือเถาวัลย์” เป็นผ้าทอมือ ลวดลายไทลื้อ “ดอกขอเครือ” เป็นลายโบราณที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งอนุรักษ์และสืบสานกันมานาน

ที่อยู่

เลขที่ ๘๔/๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลริมโขง
อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
โทรศัพท์ ๐๘-๕๕๕๕-๗๖๔๔

ผ้าชิ้นตีนจกไหม ไทพวน



ชื่อย่อ

ชิ้นเคี้ยวจกลายเครือวัลย์ ต่อดิ้นจกลายมนลิบก

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นลายหลักที่มีขอ ๑๖ ขอ รูปร่างของลายมีลักษณะกลม ภาษาพื้นบ้านจะเรียกว่า “มน” (กลม) ลายมีลักษณะสวยงามกว่าลายอื่นๆ ส่วนประกอบของลายหลักนี้จะเหมือนกับลายอื่นๆทั่วไป ผ้าชิ้นเคี้ยวจกเป็นเครื่องนุ่งห่มในกลุ่มสตรีไทพวน บ้านหาดเลี้ยว สามารถสวมใส่ไปวัด ทำบุญ ออกงานมงคลต่างๆได้

ชื่อผู้ครอบครอง

นายจณนุช พลวรรณสกุล

ที่อยู่

เลขที่ ๑๔๔ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลป่าจัว
อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย
โทรศัพท์ ๐๘-๒๑๗๗-๕๐๓๓





ผ้าชิ้นต้นจกไหม ไทพวน

ข้อมูล

ลายเครือใหญ่โบราณ (อายุมากกว่า ๑๐๐ ปี)

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ตัวผ้าขึ้นทอด้วยผ้าขมสมไหม จกไหมเป็นลายเครือใหญ่
ใช้เทคนิคการต่อผ้าถุงเข็บด้วยมือ (ต้นมือ) ของชาว
ไทพวน บ้านหาดเลี้ยว

ชื่อผู้ครอบครอง

นายสาร ไสวัจประสพพันธุ์

ที่อยู่

เลขที่ ๕๗๗ หมู่ที่ ๒ ตำบลหาดเลี้ยว
อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

โทรศัพท์ ๐๙-๖๔๒๘-๒๖๔๕, ๐-๕๕๖๗-๑๑๔๓





ผ้าตีนจกใหม่ ไทพวน

ข้อลาย

ผ้าตีนจกลายปราสาท

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นผ้าทอที่เป็นภูมิปัญญาของคนไทพวน บ้านหาดเสี้ยว
ที่อพยพมาจากเขียงขวางตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๓ มีลวดลาย
เป็นเอกลักษณ์ และใช้ขนเฒ่าในการจกเพื่อให้เกิดลวดลาย

ชื่อผู้ครอบครอง

นางสาววิวรรณ ขนาคนิล

ที่อยู่

เลขที่ ๓๒๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองฮ้อ
อำเภอศรีสันดาลย์ จังหวัดสุโขทัย
โทรศัพท์ ๐๘-๕๘๕๘-๘๕๗๖

ผ้าขึ้นต้นจกไหม ไทยวน

ข้อลาย

ลายนกกินน้ำร่วมต้นในเครือกาบหมาก
(สีเขียว)

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ทอจากลายผ้าโบราณอายุกว่า ๒๐๐ ปีของชาวไทย
วนก เมืองล่อง

ชื่อผู้ครอบครอง

นางสาวเพชรธิดา สมศักดิ์ระกูล

ที่อยู่

เลขที่ ๔๓ หมู่ที่ ๗ ตำบลหัวข้อย
อำเภอคลอง จังหวัดแพร่
โทรศัพท์ ๐๘-๑๘๘๑-๑๔๓๒





ผ้าชิ้นต้นจกใหม่

ข้อลาย

ลายหงส์เขียงแสน

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ลายหงส์เขียงแสนเป็นลายโบราณที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ เป็นผ้าจกด้วยมือ ตัวบนจกเป็นเกล็ดเส้า ด้านล่างจกมือเป็นหงส์

ชื่อผู้ครอบครอง

นางยุพา สุริยา

ที่อยู่

เลขที่ ๒๘ หมู่ที่ ๔ ตำบลน้ำอ่าง
อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์
โทรศัพท์ ๐๘-๑๐๓๖-๕๒๖๓





ผ้าชิ้นดินจกใหม่ ไทยวน

ชื่อย่อ

ลายหงส์ใหญ่

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

“หงส์ใหญ่” เป็นราชนิยของสัตว์ปีก มีความอ่อนช้อยและแข็งแกร่งในตัวเอง จึงนำมาทำเป็นลายผ้าซึ่งมีความเชื่อว่า เมื่อสวมใส่ก็จะเกิดเสน่ห์พร้อมทั้งพลังอำนาจ ตำนานผ้าตีนจกแลสืบเชื้อสายมาจากเมืองเชียงแสน อาณาจักรโยนกนครอพยพมาตั้งหลักแหล่งที่เมืองล้าแล และสืบสานขนบธรรมเนียมจากภูมิลำเนา

ชื่อผู้ครอบครอง

นายจตุรนต์ มะโนคำ

ที่อยู่

เลขที่ ๓๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลชัยภูมิ

อำเภอล้าแล จังหวัดอุตรดิตถ์

โทรศัพท์ ๐๘-๗๑๔๔-๗๓๕๓



ลายทอสีใหญ่





ผ้าบาติก

ผ้าบาติกเป็นผ้าเขียนเทียนขบล้อมสีเอาไว้ มีกระบวนการผลิต
หลายวิธี เป็นผ้าที่มีสีสันสดใส เรื่องราวของเส้นสายมีความ
สนุกสนานอยู่ในตัว



ผ้าบาติก

ข้อล่าย

ล่ายปาเต๊ะโบราณ

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าบาติกล่ายปาเต๊ะโบราณเป็นภูมิปัญญาชายแดนใต้ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเป็นอัตลักษณ์ มรดกทางวัฒนธรรมมลายู การทาลวดลายที่มีอยู่ในพื้นถิ่น โดยการนำเอาศิลปวัฒนธรรมมาประยุกต์ให้เกิดลวดลายต่าง ๆ มีรายละเอียดผสมผสานกันระหว่างยุคสมัยดั้งเดิมกับสมัยใหม่เข้าด้วยกัน

ข้อผู้ครอบครอง

นางสาวอนันต์พร รัชชาวงศ์

ที่อยู่

เลขที่ ๑๔ ตำบลบางนาค

อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

โทรศัพท์ ๐๘-๑๕๗๔-๕๐๖๐



ผ้าบาติก

ชื่อย่อ

ลายน้ำแข็งแตก

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นการสร้างสรรค์จากการแตกลายงาในน้ำแข็งก้อนใหญ่
ซึ่งปัจจุบันนี้ผ้าแข็งของไม่ค่อยมีโอกาสพบเห็นนัก

ชื่อผู้ครอบครอง

นางชนันญา ตรเชื่อนสม

ที่อยู่

เลขที่ ๒๔๔/๔ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลเมืองปัก

อำเภอบักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

โทรศัพท์ ๐๘-๖๒๕๐-๑๔๒๐



ผ้าบาติก

ข้อมูล

ลายป่าเต็งแอ่งลุ่มน้ำบางนรา

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

สมัยก่อนผู้คนนิยมสวมผ้าถุงที่ทำจากผ้าบาติกด้วยการ
ปัมจากแม่พิมพ์ด้วยน้ำเทียน ลวดลายผ้าบ่งบอกถึง
ความเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดในพื้นที่ ลายผ้าป่าเต็งเ็นการ
สืบสานจากรุ่นสู่รุ่น ใช้ความละเอียดประณีต บรรจง
ทุกเส้นสายไว้บรรจบกัน ลวดลายยังคงความเป็นเอกลักษณ์
บ่งบอกถึงวิถีชีวิตของคนในพื้นที่

ชื่อผู้ครอบครอง

นางสาวโรสมาณี สุหลง

ที่อยู่

เลขที่ ๔๖/๗ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลลำ
อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส
โทรศัพท์ ๐๘-๑๒๕๒-๕๓๕๓



ผ้าบาติก

ชื้อลาย

ลายกราฟฟิค

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เกิดจากลายอินเดียผสมผสานกับลายบ้านเชียง ถ่ายทอด
มาเป็นเส้นเขียนลงสู่ผ้าบาติก ไข่ตัดเสื้อสูทภาพบุรุษ
สูทภาพสตรี ของฝาก ของที่ระลึก ของตกแต่ง

ชื่อผู้ครอบครอง

นางมลศรี ตันติรักษ์

ที่อยู่

เลขที่ ๘๒๔ ถนนอภัยบุรีรักษ์ ตำบลลำปำ
อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
โทรศัพท์ ๐๙-๓๖๕๑-๒๗๙๓



ผ้าบาติก

ข้อล่าย

ลายนวัตกรรมเส้นสีมีชีวิต

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

การเขียนลวดลายบนผืนผ้าด้วยน้ำเขียน เป็นความภูมิใจ
ของพหุภาษาติกที่ได้สรรค์สร้างชิ้นงานแห่งวัฒนธรรมบาติก
เกิดจากนวัตกรรมการทำบาติกโดยนำลายไทยประยุกต์
ลงบนผืนผ้า ก่อเกิดเป็นลายเส้นที่มีชีวิตพล้วไหว เชื่อมต่อกัน
อย่างมีสีสัน

ข้อผู้ครอบครอง

นางสาวณัฏฐา ทักเนาว์

ที่อยู่

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพันธ์ผ้าพหุภาษาติก
เลขที่ ๘๒/๑ หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองเหียง
อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
โทรศัพท์ ๐๘-๑๘๖๔-๗๖๒๘

ผ้าบาติก

ข้อล่าย

ลายเส้นซ้อนสี

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

“บาติก” (Batik) หรือ “ปาเต๊ะ” (Patek) เป็นผ้าที่ทำขึ้นโดยใช้เทียนปิดส่วนที่ไม่ต้องการให้ติดสี ลวดลายดั้งเดิมจะเป็นลวดลายเลียนแบบธรรมชาติ ซึ่งผู้ที่สามารถเขียนลายได้ต้องมีความรู้ด้านศิลปะ และนิพยวรรค์ มีการผลิตสืบทอดกันมานานกว่า ๓๐ ปี บาติกลายเส้นซ้อนสีเป็นการนำเสนอการทำผ้าบาติกสมัยใหม่ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ผลิตที่ไม่มีพื้นฐานทางด้านศิลปะ สามารถผลิตผ้าบาติกได้โดยวิธีคิดนำลวดลายที่เป็นลายเส้น การซ้อนสีและเทคนิคการหยดเทียนให้เกิดลวดลายที่มีความแตกต่างกันด้วยกรรมวิธีการผลิต ซ้อนสีทับกันหลายครั้ง โดยเขียนลายด้วยเทียน ผ้าบาติกลายเส้นซ้อนสีใช้เทคนิคการลงสีซ้ำ และการเขียนลายเส้นซ้ำหลายครั้ง ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญและมีความรู้เรื่องการใช้สีเป็นอย่างดี

ข้อผู้ครอบครอง

นางอมร จันทร์ส่องแสง

ที่อยู่

เลขที่ ๑๖/๓-๔ หมู่ที่ ๓ ตำบลวิเชียร
อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
โทรศัพท์ ๐๘-๙๘๙๗-๑-๒๒๕๒





ผ้าบาติก



ข้อลาย

ลายชมธรรมชาติ

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผู้ผลิตเน้นผ้าไหมแถมผ้าข คือ มีส่วนผสมของผ้าขประมาณ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งจะทำให้มีผ้าไหมที่นุ่มและนุ่ม อีกทั้งดูแลรักษาได้ง่าย ผ้าไหมที่ใช้มีขนาดกว้าง ๑ เมตร ยาว ๓.๖๐ เมตร (๔ หลา) สามารถนำไปทำผลิตภัณฑ์ได้หลากหลาย เช่น ชุดแต่งกาย ผลิตภัณฑ์ตกแต่งภายใน เช่น ปลอกหมอน ผ้าคลุมเตียง ฯลฯ ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบของศิลปะแขนงนี้ เพราะทุกชิ้นถูกบรรจุสร้างตามจินตนาการและวัตถุประสงค์ของการใช้ กล่าวคือ ต้องการวางแผนว่าจะทำผลิตภัณฑ์แบบไหนแล้วจึงวางแผนหาซื้อไหมให้เหมาะกับรูปแบบการใช้ รวมถึงโครงสร้างที่จะใช้ และที่สำคัญที่สุด คือ การเขียนประดิษฐ์ด้วยมือ (handmade) ทางร้านจึงอยากที่จะเผยแพร่ผลงานของตัวเองเพื่อให้คนทั่วไปได้ชื่นชม เรียกได้ว่า ชื่นใจในโลก เพราะแต่ละชิ้นมีดีไซน์ตำแหน่งโครงสร้างและการจัดวาง ลวดลายแทบไม่ซ้ำกัน มีมิติทางสีสัน จังหวะลีลา การวางไหมที่เปรียบเหมือนศิลปะเดินได้ คือ นำมาจัดเป็นเสื้อผ้าที่ใส่ไปไหนต่อไหน ศิลปะที่ประดิษฐ์ขึ้นก็เคลื่อนไหวไปด้วย



ชื่อผู้ประกอบการ

นางสาวรัชฎา ศรีสุขจินดา



ที่อยู่

เลขที่ ๘๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลสุเทพ
อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
โทรศัพท์ ๐๘-๗๓๐๑-๓๓๒๕



ผ้าขาดพันธุ์



ผ้าชาติพันธุ์ส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าที่สะท้อนถึงวัฒนธรรม
การสวมใส่ของชนกลุ่มน้อย





เสื้อชาติพันธุ์ เสื้อประจำเผ่าลีซู (ผู้ชาย)

ชื่อย่อ

เสื้อประจำเผ่าลีซู (ผู้ชาย)

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ชาวเขาเผ่าลีซูเรียกตนเองว่า "ลีซู" ผู้ชายในชนเผ่านี้แต่งกายได้สวยงาม โดยประดับเครื่องเงินปักไว้บนเสื้อสีดำมากที่สุด ในบรรดาชาวเขาทุกเผ่า สะท้อนให้เห็นถึงอุปนิสัยความรักอิสระเสรีของผู้ชายในชนเผ่า ลวดลายบนผ้าเป็นการนำเครื่องเงินมาปักบนผ้าเพื่อทำเป็นลวดลายให้เกิดความสวยงาม ใช้สวมใส่ในช่วงเทศกาลและวันสำคัญของชนเผ่า กรรมวิธีในการผลิตเน้นการเย็บด้วยมือทั้งตัว ปักตกแต่งด้วยเม็ดโลหะเงิน เสื้อตัวนี้ได้มาจากชนเผ่าลีซู อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ชาวลีซูเรียกตนเองว่า "ลีซู" แต่เดิมชาวลีซูมีถิ่นฐานอยู่บริเวณต้นน้ำสาละวินและแม่น้ำโขงทางตอนเหนือของประเทศทิเบตและจีน



อพยพมาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๔๖๒-๒๔๖๔ มาตั้งถิ่นฐานเป็นชุมชนครั้งแรกอยู่ที่บ้านดอยช้าง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ลีซูได้แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มย่อย คือ ลีซูลายกับลีซูดำ

ชื่อผู้ครอบครอง

นางสาวอุษา จุลละปิยะ

ที่อยู่

เลขที่ ๒๐ หมู่ที่ ๗ ตำบลเวียงใต้
อำเภอป่าซาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
โทรศัพท์ ๐๘-๑๒๔๓-๖๔๓๒

เสื้อข่าตีพินธุ์ไทลื้อ

ชื่อย่อ

ผ้าลวดลายไทลื้อ

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นผ้าผ้าย้อมสีเคมีหรือธรรมชาติ นำมาตัดเย็บด้วยมือ ตกแต่งด้วยแถบผ้าสีต่าง ๆ เป็นเสื้อสวมใส่ เรียกว่า เสื้อข่าไทลื้อ (หญิง) ตัดเย็บจากผืนผ้าผ้าย้อมมือซึ่งปลูก หอมเอง นิยมใส่สวมใส่ตั้งแต่เด็ก หญิงสาว ผู้เฒ่า ตัดเย็บ ด้วยมือตนเอง และสืบทอดกันมา

ชื่อผู้ครอบครอง

นางสุขาวดี ดิยะระ

ที่อยู่

เลขที่ ๘๔/๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลริมโขง
อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
โทรศัพท์ ๐๘-๔๕๕๕-๗๖๔๔



ชุดชาติพันธุ์กะเหรี่ยง

ช้อล่าย

เสื้อกะเหรี่ยง ผ้าถุงกะเหรี่ยงลายอันดอ

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ชุดกะเหรี่ยงผู้หญิงสำหรับหญิงที่แต่งงานแล้ว ถ้ายังเป็นสาวหรือยังไม่ได้แต่งงานจะสวมชุดลุ่มลอง เสื้อกะเหรี่ยงลายอันดอเกิดไอเดียมาจากพืช นำมาร้อยแต่งเป็นลายอันดอ ผ้าถุงมัดล่ายแล้วนำไปย้อมด้วยสีธรรมชาติ

ชื่อผู้ประกอบการ

นางศิวรินทร์ จิรกุลอนินโชชน์

ที่อยู่

เลขที่ ๑๒๕ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลแม่หละ อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่
โทรศัพท์ ๐๙-๗๙๒๒-๒๘๗๙



ชุดชาติพันธุ์กะเหรี่ยงโปว์

ชื่อย่อ

เสื้อ (ไซโผลั่ว) ลายปักลูกเต๋อยเรียกว่า
ไซเซอเควอ หรือจะเรียกว่าลายชะดอเมือ

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เสื้อ (ไซโผลั่ว) จะประกอบไปด้วยลวดลายผ้าที่เรียกว่า
ไซเซอเควอ หมายถึงลวดลายที่เป็นสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน
ซ้อนกัน หรือจะเรียกว่าลายชะดอเมือ เป็นชุดที่แม่ (นางมิ่ง)
ของชาย (นางมู) ได้ทอให้ชายใส่ตอนแต่งงาน เมื่อชาย
เสียชีวิตลง แม่ของนางรัศมี แก้วพาวี ผู้ครอบครองผ้า
ได้มอบให้เป็นมรดก

ชื่อผู้ครอบครอง

นางรัศมี แก้วพาวี

ที่อยู่

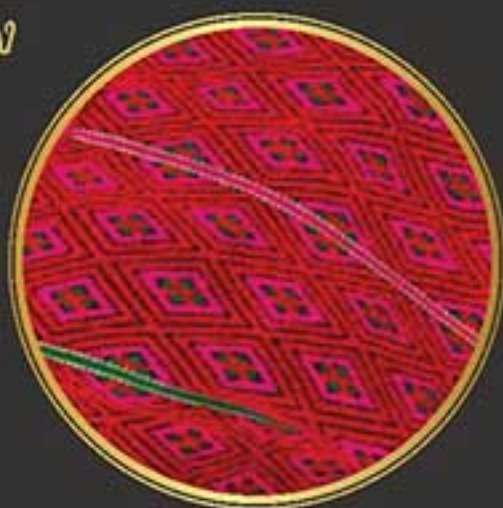
เลขที่ ๑/๕ หมู่ที่ ๕

บ้านเขาเหล็ก ตำบลเขาโจด

อำเภอศรีสวัสดิ์

จังหวัดกาญจนบุรี

โทรศัพท์ ๐๘-๙๔๑๘-๓๖๓๙



ผ้าขาศีพนธ์ไททรงดำ (ลาวโซ่ง) (เสื้อผู้หญิง)

ข้อมูล

ลายดอกแปด

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เสื้อเป็นเสื้อทรงกระบอกมีแขน ใช้สวมใส่ ๒ ลักษณะคือ เมื่อมีชีวิตอยู่จะสวมใส่ด้านที่มีลวดลายน้อยเอาไว้ข้างนอก เมื่อเสียชีวิตจะสวมใส่ด้านที่มีลายมาก ๆ เอาไว้ด้านนอก เป็นลวดลายที่ได้รับการส่งสอนจากบรรพบุรุษ ลายดอกแปด เป็นลายที่เกิดจากจินตนาการของชาวไททรงดำ โดย อัญเชิญแกน (เทวดา) ทั้ง ๘ องค์ มาประดิษฐ์เป็นลายผ้า ประกอบด้วยแกนหลวง แกนสิง แกนแนน แกนขาด แกนบัวกำล่ำวี่ แกนแม่นาง แกนนุ่งขาว และแกนบุญ ผู้ใดใช้เสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มลายนี้ จะได้รับการดูแลจากแกน เมื่อเสียชีวิตลงวิญญาณจะได้รับความคุ้มครองจากแกน โดยเฉพาะเสื้อที่มีลวดลายดอกแปดโดยใช้ในการคลุมโลงศพ หรือนำมาทำหมอนเป็นการประพาศี (บุญเสริม ดินตะสุวรรณ. ๒๕๔๕) ใช้สำหรับสวมใส่ในงานต่าง ๆ เช่น งานแต่งงาน งานศพ พิธีเซ่นผี ล้างน้ำศพ ได้จากการยอมรับสืบทอดจากต้นครามจนเป็นสีดำ แต่งลวดลายบริเวณชายเสื้อ ออกเสื้อ และคอเสื้อโดยการตัดต่อและเข็บด้วยผ้าไหมชิ้นเล็ก ๆ โดยการให้สีตามแบบอย่างของกลุ่มชาติพันธุ์ไทดำ ได้แก่ สีแดง ขาว เขียว หรือเหลือง



จากการยอมรับสืบทอดชาติ ผสมกับการปักด้วยเส้นไหม เส้นเล็กมากเป็นลวดลาย เรียกว่าการแผ้วมือดั้งเดิมชนชาวไทดำอาศัยอยู่ที่เมืองเตียนเบียนฟู สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ต่อมาได้อพยพเข้ามาในสยามประเทศ โดยกระจายอยู่ในจังหวัดนครปฐม เพชรบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี

ชื่อผู้ครอบครอง

นาวาอากาศโท วีระ กระเวก

ที่อยู่

เลขที่ ๕๕๐/๕๒ หมู่ที่ ๖ ถนนพหลโยธิน ๕๘
แขวงสายไหม เขตสายไหม กรุงเทพฯ
โทรศัพท์ ๐๘-๑๕๖๒-๐๒๕๕



ผ้าชาติพันธุ์ไททรงดำ

ชื้อลาย

ชุดไททรงดำ (หญิง)

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นผ้าฝ้ายที่ใช้เทคนิคการผลิตโดยการนำผ้าฝ้ายมาข้อมสีตามต้องการ และนำมาทอด้วยกี่กระตุก เป็นเสื้อที่สวมใส่ในพิธีกรรมต่าง ๆ แหล่งกำเนิดมาจากวัฒนธรรมไททรงดำ (ประเทศเวียดนาม)

ชื้อผู้ครอบครอง

นางอุไร แร่งหน

ที่อยู่

เลขที่ ๔๔ ตำบลห้วยยางโพธิ์
อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี



เสื้อชาติพันธุ์เผ่าเมี่ยน (หญิง)

ชื่อย่อ

ลายเผ่าเมี่ยน (เข้า)

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

สิบหอดมีมือจากบรรพบุรุษด้านงานเย็บปักและมีมือ เพราะการปักผ้าที่พิถีพิถันอันสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ เฉพาะของชนเผ่าเมี่ยนนั้นจะไม่เหมือนชนเผ่าอื่น ๆ ในประเทศไทย เนื่องด้วยชาวเมี่ยนจะมีเส้นด้ายที่มีความเหนียวทนกว่าไหมพรมไม่เหมือนกับที่ชนเผ่าอื่นๆ ใช้กัน บางครั้งก็จะใช้ด้ายไหมปักด้วยซ้ำ ซึ่งกว่าจะได้เส้นด้าย ที่ต้องการนั้นก็ใช้ระยะเวลา ความละเอียดอ่อนมาก โดยจะนำเอาด้ายที่ย้อมสีเสร็จแล้วมาปั่นกับกระสวยหรือ ที่ชาวเมี่ยนเรียกว่า ตะหวาย เพื่อให้ด้ายพันกันเป็นเกลียว ทำให้ด้ายมีความคงทนขึ้นไปอีก เมื่อได้ด้ายที่ต้องการแล้ว แต่ละคนก็จะปักลวดลายลงไปแล้วแต่ความถนัดของแต่ละบุคคลด้วยมือ ที่ต้องใช้ความละเอียดและประสพการณ์ ซึ่งเด็กผู้หญิงของชาวเมี่ยนแต่ละคนจะปักผ้าเป็นสิ่งที่อายุ ๗-๘ ขวบ โดยการถ่ายทอดจากป้า แม่ พี่สาว จากรุ่นสู่รุ่น สำหรับลวดลายที่ปักลงบนผ้า ผู้คิดค้นได้แรงบันดาลใจ จากการใช้ชีวิตประจำวันและสันนิษฐานว่ามาจากชนชาติต่าง ๆ

ชื่อผู้ครอบครอง

นางจงรักษ์ เปิงขุนทด

ที่อยู่

เลขที่ ๑๔๒ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลร่องเคาะ
อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
โทรศัพท์ ๐๙-๐๒๕๓-๕๔๕๔



เสื้อชาติพันธุ์ เผ่าเมี่ยน (ชาย)

ข้อมูลาย

ลายเผ่าเมี่ยน

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

สืบทอดฝีมือจากบรรพบุรุษด้านงานเย็บปักและฝีมือ เพราะการปักผ้า
ที่พิถีพิถันอันสวยงามและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชนเผ่าเมี่ยนนั้น
จะไม่เหมือนชนเผ่าอื่นๆ ในประเทศไทย เนื่องด้วยชาวเมี่ยนจะมีเส้นด้าย
ที่มีความเหนียวทนกว่าไหมพรมไม่เหมือนกับที่ชนเผ่าอื่นๆ ใช้กัน
บางครั้งก็จะใช้ด้ายไหมปักด้วยซ้ำ ซึ่งกว่าจะได้เส้นด้ายที่ต้องการนั้น
ก็ใช้ระยะเวลา ความละเอียดอ่อนมาก โดยจะนำเอาด้ายที่ย้อมสี
เสร็จแล้วมาปั่นกับกระสวยหรือที่ชาวเมี่ยนเรียกว่า ตะหวาย เพื่อให้
ด้ายพันกันเป็นเกลียว ทำให้ด้ายมีความคงทนขึ้นไปอีก เมื่อได้ด้าย
ที่ต้องการแล้ว แต่ละคนก็จะปักลงด้ายลงไปแล้วแต่ความถนัด
ของแต่ละบุคคลด้วยมือ ที่ต้องใช้ความละเอียดและประสบการณ์
ซึ่งเด็กผู้หญิงของชาวเมี่ยนแต่ละคนจะปักผ้าเป็นตั้งแต่อายุ ๗-๘ ขวบ
โดยการถ่ายทอดจากป้า แม่ พี่สาว จากรุ่นสู่รุ่น



ชื่อผู้ครอบครอง

นางไหม แป้งแจ้ว

ที่อยู่

เลขที่ ๒๗ หมู่ที่ ๕ ตำบลปลงตอน
อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง
โทรศัพท์ ๐๘-๖๑๘๑-๗๘๙๘





เสื้อชาติพันธุ์เผ่าม้ง

ชื่อย่อ

ลาย Ham (หม่า) หรือสอ และลายลูกไข่

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ชาติพันธุ์เผ่าม้งมีแหล่งกำเนิดมาจากประเทศจีนและมองโกเลีย มีแหล่งที่มาจากประเทศเวียดนาม เนื่องจากคนม้งอพยพไปอยู่ประเทศเวียดนาม ลาย Ham (หม่า) และลูกไข่นิยมปักลงบนเสื้อผ้าเป็นลายต่าง ๆ ตามจินตนาการลายธรรมชาติ ดอกไม้ ต้นไม้ ใช้เทคนิคการปักแบบสอตามเส้นด้ายพุ่งหรืออิน ปักลูกไข่เป็นเครือเถาวัลย์



ชื่อผู้ครอบครอง

นางสาวชนาภา แซ่โง้ว

ที่อยู่

๑๕๕/๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลปากกลาง อำเภอบัว จังหวัดน่าน
โทรศัพท์ ๐๘-๑๗๙๐-๒๓๕๐

เสื้อชาติพันธุ์ เสื้อประจำเผ่าลีซู (ผู้หญิง)

ข้อมูล

เสื้อประจำเผ่าลีซู (ผู้หญิง)

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ชนเผ่าลีซูมีถิ่นฐานเดิมอยู่บริเวณต้นแม่น้ำสาละวินและแม่น้ำโขงทางตอนเหนือของประเทศทิเบตและจีน อพยพมาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย ชาวเขาเผ่าลีซูเรียกตนเองว่า “ฮิซู” ได้ชื่อว่าเป็นเผ่าที่แต่งกายด้วยสีสันสดใสและหลากหลายที่สุดในบรรดาชาวเขาทุกเผ่า การใช้เครื่องแต่งกายที่มีหลากหลายสีสันตัดกันอย่างสวยงามสะท้อนให้เห็นถึงอุปนิสัยความรักอิสระเสรีของชนเผ่า การสืบทอดเสื้อผ้าของชนเผ่าลีซูจะตกแต่งด้วยผ้าลายวิวสลัสสี ผ้าติดปะ และเม็ดเงินโลหะ และมีการตกแต่งด้วยลายปะบ้างเล็กน้อย



ชื่อผู้ครอบครอง

นางสาววิลาวรรณ โกมูล

ที่อยู่

เลขที่ ๑๔๑/๓ ตำบลศรีภูมิ

อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

โทรศัพท์ ๐๘-๑๔๔๓-๓๔๕๒



ผ้าชาติพันธุ์ ไทยรามัญ (เลื้อยบุรุษ)

ข้อมูลาย

ชุดชาติพันธุ์ไทยรามัญ “มอญบางขันหมาก”

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าชุดมอญบางขันหมากเป็นชุดที่ชาวมอญบางขันหมากสวมใส่ตั้งแต่ยุคก่อน เนื้อคอจีน แขนกระบอกก้นตะเข็บ นิยมสีขาว ทำจากผ้าทอ ผ้าฝ้าย ปัจจุบันปรับเปลี่ยนตามยุคสมัย ผู้ชายชาวมอญนิยมุ่งผ้าลอยชายเรียวก เกิดตะเข็บเงิน หรือ มุ่งผ้าสีม่วง เสื้อแขนสั้นขาว ตามโอกาสของงาน

ชื่อผู้ครอบครอง

ชมรมชุมชนไทยรามัญ

ที่อยู่

เลขที่ ๔๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลบางขันหมาก

อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

โทรศัพท์ ๐๘-๗๐๑๔-๔๑๔๔



เสื้อปาเต๊ะ

ชื่อลาย

ลายปาเต๊ะประยุกต์

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นเสื้อที่มอบให้เป็นของขวัญแก่พัฒนาการอำเภอสุคิริน
ในโอกาสเดินทางไปรับตำแหน่งใหม่ ลายผ้ามาจาก
ผ้าปาเต๊ะอินโดนีเซีย

ชื่อผู้ครอบครอง

นางจันทร์ศิริ สัสดี

ที่อยู่

เลขที่ ๑๔๗ หมู่ที่ ๑ ตำบลควนโดน
อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล
โทรศัพท์ ๐๘-๕๕๕๔-๕๕๓๔





ผ้าโบราณ



ผ้าโบราณในที่มีหมายถึงผ้าที่เก็บรักษาโดยกลุ่มภักดีและกลุ่มเกษตรกรรม
แม่บ้านโอท็อป ที่ได้เก็บสะสมสิ่งทอพื้นเมืองเอาไว้ การครั้งนี้ในโอกาส
เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ใน
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาส
มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้นำ
เอาสิ่งทอเหล่านี้มาแสดงในรูปแบบของนิทรรศการและรวบรวม
จัดเป็นเอกสารร่วมเผยแพร่ประกอบนิทรรศการดังกล่าว โดยได้รับ
การร่วมมือจากหน่วยงานทางราชการหลายแห่ง และหน่วยงาน
ในภูมิภาคภายใต้การดูแลของกรมการพัฒนาชุมชน รวบรวมจนเป็น
นิทรรศการดังกล่าว



ผ้าพระสาทิศลักษณ์

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นผ้าพระสาทิศลักษณ์ ใช้ไหมยอดชั้นหนึ่งเส้นละเยียด ๒ เส้น ประกอบกันพันเกลียวให้แน่นที่สุดแบบโบราณ เทคนิคการทอเส้นยืนใช้เทคนิคมัดหมี่ ทำให้เกิดโครงสร้างพระสาทิศลักษณ์ จากนั้นทอเส้นพุ่งด้วยเทคนิคเกาะส้าง (น้ำไหล) ด้วยไหมโพนสีต่าง ๆ ส่วนหัวท้ายของพระสาทิศลักษณ์ที่ปล่อยไหมเส้นยืนไว้นั้น เก็บลายฉิดลายต่าง ๆ เป็นระยะ เช่น ลายช้าง ลายกังปลา ลายจันทร์แปดกลีบ ลายไขควง เป็นต้น ใช้โพนสีอุ่น ออกส้ม (Earth Tone) โดยเทคนิคการย้อมพิเศษไล่โทนอ่อนแก่ตามความเหมาะสม แนวคิดคือ เพื่อสื่อถึงพระราชกรณียกิจของพระองค์ ที่มีต่อปวงชนชาวไทยในด้านการส่งเสริมการทอผ้าไทย

ชื่อผู้ครอบครอง

นายโกมล พานิชพันธ์

ที่อยู่

หมู่ที่ ๒ ตำบลห้วยอ้อ อำเภอลอง จังหวัดแพร่
โทรศัพท์ ๐๘-๑๘๐๗-๔๔๖๐



ผ้าซิ่นกาฝากเขียว

ชื่อลายผ้า

ลายหงส์ใหญ่

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าซิ่นกาฝากเขียวเป็นซิ่นตีนจกยุคแรกของกลุ่มไท-ขวน เช่นเดียวกับซิ่นดอกเคียว ตัวซิ่นเป็นริ้ว หิ้นเขียว จะไม่จก ลวดลาย ต่อด้วยตีนซิ่น จะมีลักษณะหน้าแคบ จกลวดลาย หลายสี ลายห่าง นิยมนำมาอยู่ช่วงระยะเวลาหนึ่ง ต่อตีนจก หน้าแคบ เช่น ลายหนามเตย ลายขอแปด ลายขามดแดง ต่อตีนซิ่นได้หลายลาย เช่น ลายดอกหงส์ใหญ่ ลายดอก ขอแปด ลายงูเห่าล้อม

ชื่อผู้ครอบครอง

นายจงจรรณ นะโนคำ

ที่อยู่

กลุ่มทอผ้าบ้านคุ้ม

หมู่ที่ ๔ ตำบลชัยชุมพล

อำเภอลำปาง

จังหวัดอุตรดิตถ์

โทรศัพท์ ๐๘-๗๗๙๘-๗๗๕๓





ผ้าชิ้นกาฝากแดง

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าชิ้นกาฝากแดงเป็นผ้าชิ้นยุคแรก ตัวผ้าชิ้นเป็นริ้ว
พื้นสีแดง ต่อดิ้นลายต่าง ๆ เช่น ลายดอกหงส์ใหญ่
ลายดอกขอมแปด

ชื่อผู้ครอบครอง

นายจรงจรง มะโนคำ

ที่อยู่

กลุ่มทอผ้าบ้านคุ้ม หมู่ที่ ๔ ตำบลชัยภูมิ
อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
โทรศัพท์ ๐๘-๗๑๔๘-๗๓๕๓



ผ้าซิ่น ลายดอกหงส์ใหญ่

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าซิ่นสินจกยุคที่ ๓ (๕๐-๘๐ ปี) ตัวซิ่นยังคงเป็นลอมภู
ลายโกหรือตัวซิว ลายดอกเคียวก็หายไปเหลือลายเครือวัลย์
ต่อสินจกลายเต็ม ลักษณะหน้ากว้างเช่นเดิม แต่สี
จะเหลือเพียง ๓ สี คือ สีเหลือง สีเขียวสีดำ อาจมีสีส้ม
ประปราย

ชื่อผู้ครอบครอง

นายจงจรูญ มะโนคำ

ที่อยู่

กลุ่มทอผ้าบ้านคุ้ม หมู่ที่ ๔ ตำบลชัยภูมิพล

อำเภอสามแฉก จังหวัดอุตรดิตถ์

โทรศัพท์ ๐๘-๗๑๙๘-๗๓๕๓





ผ้าจกโบราณ

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เกิดจากแรงจูงใจที่จะทอผ้าโบราณ จึงนำตัวอย่างผ้าโบราณมาจากพิพิธภัณฑ์ผ้าวัดสระแสง แต่มีลายโบราณอยู่เพียงเล็กน้อย จึงต้องการทอให้ได้มีลาย โดยทำการออกแบบเพิ่มเติมเป็นลายดอกไม้รอบๆ หมายถึง แสงสว่าง ลายสูงไขว้ หมายถึง ขั้วขนะ และลายนกคุ้ม หมายถึง คุ้มครอง และถึงเห็นแล้วมีความละเอียดและทำได้ยากมาก จึงคิดว่าสมควรทอให้ได้มีผ้าที่ขาวที่สุด จึงทำการทอมาเรื่อยๆ โดยเริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ เป็นต้นมา เป็นเวลา ๒๐ ปี ได้ความยาว ๑๓๐ เมตร และมีความตั้งใจที่จะทอต่อไปเรื่อยๆ เพื่อให้เป็นสมบัติของแผ่นดิน ให้ลูกหลานได้เรียนรู้และชื่นชมในภูมิปัญญาด้านการทอผ้าของบรรพบุรุษ

ชื่อผู้ครอบครอง

นางประนอม ทาแปง

ที่อยู่

หมู่ที่ ๒ ตำบลหัวทุ่ง อำเภอคลอง จังหวัดแพร่
โทรศัพท์ ๐๘-๑๔๕๑-๖๖๓๔



ผ้าตีนจกเมืองล่อง

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าตีนจกเมืองล่องแสดงถึงภูมิปัญญาของ
ไทยโยนก ที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ ลวดลาย
ผ้าตีนจกเมืองล่องส่วนใหญ่ได้แนวความคิด
การสร้างลายจากพืช สัตว์ และสิ่งแวดล้อม
ใกล้ตัวในชีวิตประจำวัน มีลวดลายที่เป็น
เอกลักษณ์คือ ลายนกกินน้ำร่วมสัน ลายดอก
ผักแว่น ลายจันทร์แปลกสืบ ลายงูห้อยสาว
ลายแมงก่าปิ้ง ลายดอกผักกูด ลาย
โคมข่อน้อยสูงใจ ลายแมงป่องเลน และลาย
เครือกาบหมาก เป็นต้น สีนํ้าหรือตีนจก
ใช้เทคนิคจก ถูกกำหนดโดยเส้นอินด้าและแดง
ส่วนลายดอกใช้สีตัดกันในกลุ่มสีแบบโบราณ



ชื่อผู้ประกอบการ

นายโกมล พานิชพันธ์

ที่อยู่

หมู่ที่ ๖ ตำบลหัวข้อย

อำเภอล่อง จังหวัดแพร่

โทรศัพท์ ๐๘-๑๘๐๗-๕๔๖๐





ผ้าปูที่นอนโบราณ เครือผ้าล้อ

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าปูที่นอนโบราณเครือผ้าล้อเป็นลายแมงป่อง แต่งด้วย
ดอกคว่ำดอกหงาย ประวัตินิยว่า เกิดเป็นคนขอข้าคว่ำมือ
หงายมือ จะไม่มีคนเชื่อมือ เหมือนคนกลับกลอก ผ้าผืนนี้
มีไว้สำหรับปูในพิธีงานแต่ง งานมงคล อายุผ้ามากกว่า
๑๐๐ ปี

ชื่อผู้ครอบครอง

แต้มตะก้อ (กลุ่มสตรีทอผ้าไหมลายโบราณบ้านโคกหม้อ)

ที่อยู่

หมู่ที่ ๒ ตำบลโคกหม้อ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดอุดรธานี
โทรศัพท์ ๐๔-๐๕๒๐๗-๘๐๗๘

ผ้าตงนำชัย

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นผ้ามีตำนาน มีดอกแก้วใหญ่ ดาวเพชรใหญ่จากบนฟ้า บนสวรรค์ มีธรรมาสณ์ พญานาค แคน ฟ้อนรำทำเพลง มาเจ้านาย มีความอุดมสมบูรณ์ ผ้าตงนี้มีไว้สำหรับในงาน พิธีมงคล เช่น พิธีแต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ แขวนเสากบ้าน หรือ ทำเป็นม่าน ผ้าบ้าน (ผืนบ้าน) หรือทอดถวายวัด เป็นผ้า ที่เป็นมงคล มีความเชื่อว่า ถ้านำผ้าตงไปแขวนไว้ที่บ้านใด ครอบครัวนั้นก็จะเจริญรุ่งเรือง บุชามิให้เข้าท้าวเรือนเทวดา จะอยู่เย็นเป็นสุข ได้เป็นใหญ่เป็นโต ขึ้นมีเงิน อายุยืนยาวมากกว่า ๑๐๐ ปี

ชื่อผู้ครอบครอง

แถมตะก้อ (กลุ่มสตรีทอผ้าไหมลายโบราณบ้านโคกหม้อ)

ที่อยู่

หมู่ที่ ๒ ตำบลโคกหม้อ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี
โทรศัพท์ ๐๕-๐๕๒๗-๘๐๗๘





ผ้าคลุมหัวนาค

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ภายในสินค้าจะมีลายพญานาคล้อมเพชร ผ้านี้ใช้ในงานพิธีอุปสมบทนาคก่อนบวช และสำหรับใช้รับผ้าไตรจากลูกที่ได้อบวชเป็นพระ เมื่อครั้งอดีตในงานพิธีไม่มีพานมาใช้รับ จึงใช้ผ้าคลุมหัวนาคนี้มารองรับผ้าไตรแทนพาน เล่าถึงประวัติความเป็นมาของนาคชาวพุทธเชื่อกันว่า เมื่อครั้งอดีตกาล พญานาคที่เลื้อยไต่ในพระพุทธรูปศาสนาอยากจะทำบวชเป็นพระ จึงได้ปลอมตัวเป็นมนุษย์ เพื่อที่จะไปขอให้พระพุทธรูปเจ้าบวชให้ แต่พระพุทธรูปเจ้าไม่สามารถบวชให้ตนได้ เพราะตนเป็นพญานาค แต่พระพุทธรูปเจ้าเห็นความตั้งใจของพญานาค จึงให้เรียกชื่อ “นาค” ซึ่งชาวพุทธทุกคนจะต้องบวชนาคก่อน และได้สร้างข้อฟ้าที่มีลักษณะคล้ายกับหัวพญานาคไว้ที่โบสถ์ มีอายุมากกว่า ๑๐๐ ปี

ชื่อผู้ครอบครอง

กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านนาซัง

ที่อยู่

หมู่ที่ ๒ ตำบลห้วยแห้ง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี
โทรศัพท์ ๐๘-๕๒๗๑๐-๕๒๘๓



ผ้าหน้ามุ้ง

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าหน้ามุ้งเป็นผ้าใช้สำหรับงานพิธีแต่งงานคนสมัยโบราณ มีลายที่เป็นมงคลอยู่ในผ้า เช่น ลายพญานาคเครือ จัดไว้ อย่างเป็นหมวดเป็นหมู่ที่ดูแล้วรักใคร่สามัคคีกัน มีลาย ดอกพิกุล ลายลูกอมคู่ ลายบายขอเพชร ลายลูกไก่คู่ จะ สังเกตได้ว่าทุกอย่างถูกสร้างมาให้เป็นคู่ๆ ทำให้เหมาะสม ที่จะนำไปประกอบพิธีอันเป็นมงคลอย่างพิธีแต่งงาน เพื่อให้ อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขตลอดไปไม่แยกจากกัน เปรียบเหมือน ลายที่ปรากฏอยู่บนผ้า มีอายุเก่าแก่กว่า ๒๐๐ ปี

ชื่อผู้ครอบครอง

กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านผาตั้ง

ที่อยู่

หมู่ที่ ๒ ตำบลห้วยแห้ง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี
โทรศัพท์ ๐๘-๔๒๑๗๐-๔๒๑๗๓



ชุดไทลื้อโบราณ ชาย - หญิง

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

บรรพบุรุษไทลื้อจะตัดชุดไว้ใส่ในงานพิธีต่างๆ เช่น งานแต่งงาน ผู้หญิงชาวไทลื้อจะทอผ้าและตัดเย็บเองด้วยมือ ลวดลายบนผ้าไหมจะเกิดจากจินตนาการของชาวบ้าน เช่น ลายดอกตาไก่ ลายขอเครือ ชุดนี้มีอายุประมาณ ๓ ชั่วอายุคน เฉลี่ยประมาณ ๒๐๐ กว่าปี



ชื่อผู้ครอบครอง

นางสุขาวดี ดิยะอะ

ที่อยู่

หมู่ที่ ๑ ตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
โทรศัพท์ ๐๘-๕๕๕๕-๗๖๕๔



เสื้อลัวะ ลายจันเจียก

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เสื้อลัวะเป็นเสื้อของสตรีเผ่าลัวะ ที่อาศัยในแถบอำเภอแม่แจ่ม ตามปกติทั่วไปในชีวิตประจำวันจะสวมใส่เสื้อผ้าฝ้ายสีขาวธรรมชาติ ที่ทอจากผ้าที่ไม่ฟอกสี แต่ในงานพิธีสำคัญ เช่น งานแต่งงาน งานศพ จะใส่เสื้อทรงเดียวกัน แต่เป็นสีดำขอบข้างแดง และตกแต่งพิเศษด้วยการเย็บปักลายจันเจียก หรือลายเกสรดอกไม้ว มีเทคนิคการทำลวดลายโดยใช้เส้นไหมและเส้นเงินแต่งปักรวมกัน และแต่งด้วยฟู่ที่มัดขึ้นจากเส้นไหมดิบไม่ตีเกลียว การทำเสื้อลัวะจะเป็นหน้าที่ของผู้หญิงและเย็บด้วยมือทั้งสิ้น อายุผ้าประมาณ ๑๒๐ ปี

ชื่อผู้ครอบครอง

อาจารย์เฝ้าทอง ทองเจือ

ที่อยู่

อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

โทรศัพท์ ๐๘-๔๔๔๔-๒๐๔๒, ๐๘-๑๘๓๕-๘๓๐๕





ผ้ามัดหมี่บ้านป่าแดง

ข้อมูลผ้า

ลายพิจิตรภรณ์ ๑๙๓๙

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวจังหวัดพิจิตรส่วนใหญ่มีอาชีพทางด้านการเกษตรกรรม ขาม่วงจากการทอผ้าไหม ชาวบ้านจะทอผ้าสำหรับใช้สอยภายในครัวเรือน ต่อมาได้พัฒนาฝีมือขึ้นจนทำเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว ทำให้อาชีพการทอผ้าแพร่หลายในพื้นที่ ๘ อำเภอ ๓ กิ่งอำเภอในจังหวัดพิจิตร และมีผู้ที่มีฝีมือในการทอผ้าจำนวน ๕๓๕ คน ในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ เนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๖ รอบ ๗๒ พรรษา จังหวัดพิจิตรจึงได้จัดทำโครงการทอผ้าที่ชาวที่สุดในโลก ภายใต้ชื่อว่า “โครงการทอผ้าบ้านป่าแดงพิจิตรภรณ์ ๑๙๓๙” เพื่อย้อมแก่ส้นมือแม่หม่อมถวายเนื่องในโอกาสปีกาญจนาภิเษกที่ทรงครองราชย์ครบ ๕๐ ปี ในปี ๒๕๓๙

และในโอกาสที่พระองค์ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๗๒ พรรษา ในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ในการดำเนินงานดังกล่าวได้กำหนดการทอผ้ายาว ๑,๙๓๙ เมตร โดยมีสมาชิกกลุ่มทอผ้าในจังหวัดพิจิตรมสสเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาทอผ้าจนแล้วเสร็จ ผ้าที่ทอ ได้แก่ ผ้าพื้น ผ้าตัวหนังสือ ผ้ามัดหมี่ ผ้าขิด และผ้าแพรวา

ชื่อผู้ครอบครอง

กลุ่มทอผ้าบ้านป่าแดง

ที่อยู่

อาคารพิพิธภัณฑ์ไทพวน
หมู่ที่ ๑ บ้านป่าแดง ตำบลหนองพยอม
อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร
โทรศัพท์ ๐๘-๕๒๗๒-๑๖๐๔

ชุดลาวครึ่ง (ผู้ชาย)

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ชุดผู้ชายนี้เป็นชุดที่สุภาพของผู้ชายลาวครึ่ง จะนุ่งเสื้อแขนยาวคอจีน นุ่งผ้าเชยลาว (เป็นผ้ามัดหมี่สำหรับนุ่งโจงกระเบน บ่งบอกว่าเป็นขุนเป็นยศหรือมีตำแหน่ง หรือเป็นผ้าที่ใช้ในพิธีกรรม อาทิ งานแต่งงาน) ใช้ผ้าใบ (หรือผ้าขาวม้า) คลัดเอวหรือพาดบ่า ตามความเหมาะสมกับงานสถานที่

ชื่อผู้ครอบครอง

กลุ่มสตรีทอมผ้าพื้นเมืองลายโบราณบ้านสระบัวเก่า

ที่อยู่

บ้านดงอู่ทอง หมู่ที่ ๑๕ ตำบลหนองมะคำโม่ง
อำเภอสามชัย จังหวัดสุพรรณบุรี
โทรศัพท์ ๐๘-๓๑๕๕-๕๗๑๑



ชุดเสื้อครามแขนกระบอก ผ้าชนหมี่ตา หรือหมี่สับขีด

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นเสื้อที่สุภาพของสตรีชาวลาวครั้ง จะนิยมใช้นุ่งเข้าวัด
หรือออกงานสังคมต่าง ๆ ใช้ได้ทุกวัย เพราะเป็นชุดสุภาพ
เรียบร้อย และยังใช้ในชีวิตประจำวัน

ชื่อผู้ประกอบการ

กลุ่มสตรีทอผ้าพื้นเมืองลายโบราณบ้านสระบัวเก่า

ที่อยู่

บ้านดอนอุทอง หมู่ที่ ๑๕ ตำบลหนองมะคำโมง
อำเภอตำบองช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
โทรศัพท์ ๐๘-๓๑๙๙-๙๗๑๑





ชุดเสื้อคอคาบ ชั้นหมั่น้อย

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เสื้อคอคาบจะมีลักษณะคล้ายเสื้อคอกระเช้า แต่จะมีความพิเศษคือ เสื้อคอคาบลาวครั้งนี้ เวลาที่จะไม่เห็นหน้าอก เนื่องจากการเย็บให้วัดที่หน้าอกหรือเกาะหน้าอก จึงมีชื่อเรียกว่า “เสื้อคอคาบ” จะนิยมในเด็กสาวและวัยสูงอายุ ถ้าอยู่บ้านจะนุ่งธรรมดา แต่ถ้าออกนอกสถานที่จะนุ่งทับใน ปองบอกถึงความเรียบร้อย แต่ถ้าเข้าวัดทำบุญจะมีผ้าขาวหรือผ้าโป (ผ้าขาวม้า) เบี่ยงป่าซ้าย แสดงถึงความสุภาพของสตรีสูงวัยของชาวลาวครั้ง หญิงสาววัยรุ่นจะไม่นิยมนุ่งชุดนี้

ชื่อผู้ครอบครอง

กลุ่มสตรีทอมผ้าพื้นเมืองลายโบราณบ้านสระบัวเก่า

ที่อยู่

บ้านดงอุทอง หมู่ที่ ๑๔

ตำบลหนองมะค่าโมง

อำเภอด่านช้าง

จังหวัดสุพรรณบุรี

โทรศัพท์ ๐๘-๓๑๙๙-๙๙๑๑





ผ้าชิ้นตีนจก

ชื่อลายผ้า

ลายห้านกคู่

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าชิ้นตีนจกนี้ ลายหลักคือ ลายห้านกคู่ ลายประกอบ ได้แก่ สีนจีน ลายหงส์และนกคู่กินน้ำข่มเส้า ลายมะลิเลื้อย ลายกุด ตัวชิ้นเป็นจกทั้งผืน ประกอบด้วยลายนกคู่ ลายขอประแจ ลายมะลิเลื้อย ลายกุดแบ่งสี่ แดงซีกหนึ่งและขาวซีกหนึ่ง อายุไม่น้อยกว่า ๑๒๐ ปี มีสีพื้นแดงเป็นหลัก จกนกสีแดง ดำ เหลือง เข้มเข้มเป็นเส้นผ้าขาวทั้งผืน จกด้วยเส้นไหม มีคนบริจาคให้กับโรงพยาบาล-สถานบ้านคูบัว เก็บรักษาไว้เพื่อให้ลูกหลานได้เรียนรู้ลวดลาย และเป็นการอนุรักษ์ให้ศิลปะนี้สืบสานต่อไป

ชื่อผู้ครอบครอง

ดร.อุดม ศกพร

ที่อยู่

เลขที่ ๓๒/๒๓ ถนนแม่แก้วสี่ก ตำบลหน้าเมือง
อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี
โทรศัพท์ ๐๘-๑๗๒๓-๑๙๘๙



ผ้าชิ้นต้นจก

ชื่อลายผ้า

ลายหน้าหมอน

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าชิ้นต้นจกผืนนี้ ลายหลักคือ ลายหน้าหมอน ลายประกอบเป็นลายนกคู่กินน้ำช่วมเต้า ลายภูต ลายสะเปา ตำนานลายนกคู่กินน้ำช่วมเต้า ๒ ป้อง ตัวขึ้นเป็นไหมมัดหมี่ ลายขอเหลียว ขกมุกสลับไปทั้งผืน เป็นไหมล้วนทั้งผืน อายุไม่น้อยกว่า ๑๓๔ ปี มีคนบริจาคให้กับจิปถะภัณฑ์สถานบ้านคูบัว เก็บรักษาไว้เพื่อให้ลูกหลานได้เรียนรู้ ลวดลายและเป็นการอนุรักษ์ให้ศิลปะนี้สืบสานต่อไป

ชื่อผู้ครอบครอง

ดร.อุดม สภพร

ที่อยู่

เลขที่ ๓๒/๒๓ ถนนแม่น้ำลิก ตำบลหน้าเมือง
อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี
โทรศัพท์ ๐๘-๑๓๖๓-๑๔๘๔

ผ้าจกไหม ย้อมสีธรรมชาติ

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าจกไหมย้อมสีธรรมชาติ ดร.อุดม สมพร อายุ ๔๒ ปี (ขณะทำออกแบบ) เชื้อสายไท-ขวนราชบุรี ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปหัตถกรรมผ้าจกราชบุรี เป็นผู้ออกแบบและดำเนินการทอ เริ่มทอเมื่อ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ทอแล้วเสร็จเมื่อ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๓๗ รวมเวลาทอ ๗๕๗ วัน ปางฝีมือผู้ทอประจำศูนย์ศิลปหัตถกรรมผ้าจกราชบุรี (หมู่ที่ ๑๓ บริเวณวัดแคทราย ตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี) จำนวน ๔ คน ร่วมกันทอ คือ

- | | |
|--------------------------|------------|
| ๑. นางสาวลำพรรณ ผลมณู | อายุ ๒๓ ปี |
| ๒. นางสาวจันทอง วัฒนา | อายุ ๔๐ ปี |
| ๓. นางนภา ศรีจันทร์เพื่อ | อายุ ๓๗ ปี |
| ๔. นางมณี สุขเกษม | อายุ ๔๔ ปี |

วัสดุที่ใช้ทอ ใช้เส้นไหมเป็นเส้นยืน และไหมย้อมด้วยสีธรรมชาติเป็นเส้นพุ่งและเส้นจก ลายที่ใช้ทอเป็นลายประกอบมี ๖ ลาย ประกอบด้วยลายนกคู่กินน้ำขั้วมสัน ลายขอ ลายมะลิเลื้อย ลายขบประแจ ลายสะพาน และลายตุล

ชื่อผู้ประกอบการ

ดร.อุดม สมพร

ที่อยู่

เลขที่ ๓๒/๒๓ ถนนแม่แก้วศึก ตำบลหน้าเมือง
อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี
โทรศัพท์ ๐๘-๑๗๖๓-๑๔๘๔

ผ้าชั้นเชิง

ชื่อย้ายผ้า ลายรี้ว

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านเขาเต่าเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงส่งเสริมให้ราษฎรมีอาชีพเสริมจากการทอผ้าด้วยกี่กระตุก โปรดให้จัดหาครูจากราชบุรีมาสอนทอผ้าและงานจักสานจากป้านศรนารายณ์ เป็นต้น นับตั้งแต่ปี ๒๕๐๗ ได้พระราชทานเหรียญทองคำใหญ่แก่นักเรียนทอผ้าที่มีความขยันหมั่นเพียรจำนวน ๑๓ เหรียญ พร้อมทั้งพระราชทานจำนวน ๒๕ หลัง ผ้าชั้นเชิงเป็นผลิตภัณฑ์ที่เริ่มทอตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๕ อายุผ้า ๔๕ ปี ซึ่งทอจากเส้นใยไหมประดิษฐ์ เป็นอาจารย์จากราชบุรีมาสอนทอ และตลอดมาก็เป็นไปตามยุคสมัยนั้น ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้มีการพัฒนาเส้นใยผ้าชั้นจากเดิมเป็นเส้นใยไหมประดิษฐ์ มาทอเป็นเส้นใยฝ้ายร้อยเปอร์เซ็นต์และเส้นใยเบอร์ชีโล่ ส่วนก็ทอผ้ายังใช้ที่เป็นคันยกเหมือนเดิมตั้งแต่ปี ๒๕๑๕-ปัจจุบัน และมีการเปลี่ยนเรื่องโทนสีของผ้าให้มีความทันสมัยมากขึ้น และพัฒนากันมาจนถึงปัจจุบัน



ชื่อผู้ประกอบการ

นางอมลวรรณ เขี่ยมสำอางค์

ที่อยู่

กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านเขาเต่า หมู่บ้านเขาเต่า ตำบลหนองแก
อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
โทรศัพท์ ๐๘-๔๒๖๐-๐๘๖๗, ๐๘-๔๗๔๓-๒๕๕๔



ผ้าชั้นมัดหมี่ลาวเวียง

ข้อมูลผ้า

ลายหมี่ขอ ย้อมสีธรรมชาติ

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

กลุ่มวัฒนธรรมลาวเวียง คือ กลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพย้ายถิ่นฐานจากเหตุการณ์หนีภัยสงครามในอดีตจากเมืองเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาตั้งถิ่นฐานบริเวณจังหวัดสุพรรณบุรี อุทัยธานี ชัยนาท ลาวเวียง บ้านเนินขามก็เป็นกลุ่มชนชาติพันธุ์ที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานที่อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท สืบต่อวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมของลาวเวียงไว้หลายอย่าง หนึ่งในนั้นคือการทอผ้า ผ้าทอลาวเวียงเป็นผ้าที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น คือมีความงดงามของตัวขั้นที่มีความหลากหลายทั้งรูปแบบและสีสันบนผืนผ้าชิ้น ใช้กรรมวิธีหมี่และการจกผ้าเพื่อให้เกิดเป็นลวดลายต่าง ๆ มีการสืบทอดจกที่มีวิธีการทำอย่างประณีตและยังมีลวดลายจกที่สวยงามเป็นเอกลักษณ์ของชาว

ลาวเวียง ผ้าผืนนี้อายุประมาณ ๕๐ ปีขึ้นไป ได้รับรางวัลที่ ๒ จากการประกวดผ้าทอพื้นเมืองในงานมหกรรมผ้าทอพื้นเมือง เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ รางวัลพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ชื่อผู้ครอบครอง

นางพา สุตจันทร์พัฒน

ที่อยู่

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทอผ้า
เลขที่ ๓๘ หมู่ที่ ๕ ตำบลเนินขาม
อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท
โทรศัพท์ ๐๙-๗๙๒๑-๘๖๓๒



ผ้าชิ้นตีนจกไหม

ชื่อลายผ้า

หมี่ตา ลายหงส์สลักบนาค ตีนจกลายกาบ

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นผ้าชิ้นตีนจกโบราณ อายุประมาณ ๑๓๐ ปี เส้นใยไหม
ทั้งตัว นิยมเรียกกันหลายชื่อ เช่น หมี่ตา หรือหมี่สับขีด
ตีนจกไหมผสมผ้า ประกอบด้วยลายหงส์สลักบนาค ตีนจก
ลายกาบ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ลาวครั่ง

ชื่อผู้ครอบครอง

นางพัลลภ ศรีพรมภ

ที่อยู่

เลขที่ ๕๒/๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลกุดจอก
อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท
โทรศัพท์ ๐๙-๘๗๘๗-๕๕๒๑

ผ้าชั้นลาวโซ่ง หรือไทยทรงดำ

ชื่อลายผ้า

ลายแดงโม

ชื่อผู้ครอบครอง

อาจารย์ณอม คงอัมระนัย

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าชั้นลายแดงโมนี้ถือเป็นผ้าชั้นที่เป็นเอกลักษณ์อันเด่นชัดของชาวลาวโซ่ง เพราะผ้าชั้นลายนี้ไม่มีชนเผ่าใดนำมาใช้โดยนอกจากลาวไทยโซ่งเท่านั้น ผ้าผืนนี้เป็นผ้าที่ทอด้วยมือจากฝ้ายที่ย้อมครามจนเป็นเกือบสีดำ พื้นเป็นพื้นเส้นพุ่งเส้นขึ้นฝ้ายย้อมด้วยครั่ง (สีแดง) จะมักใช้ในการวางลายคือ

ลายที่ ๑

เส้นหนา ๒ เส้น หมายถึง เคียงคู่ (อยู่ชิดกัน)

ลายที่ ๒

เส้นเล็กเดี่ยว หมายถึง ความเดียวดาย

ลายที่ ๓

เส้นหนา ๒ เส้น หมายถึง พลัดพราก (อยู่ห่างกัน)

เส้นหนาทุกเส้นจะมีเส้นเล็กเคียงข้างเสมอ จำนวนเส้นด้ายสีขาวที่นำมาทอเป็นลายนั้นประกอบด้วยจำนวนเส้นดังนี้

เส้นเล็กที่สุด

ประกอบด้วยเส้นด้าย ๒ เส้น

เส้นหนาคู่ที่ชิดกัน

ประกอบด้วยเส้นด้าย ๑๕ เส้น

เส้นหนาคู่ที่ห่างกัน

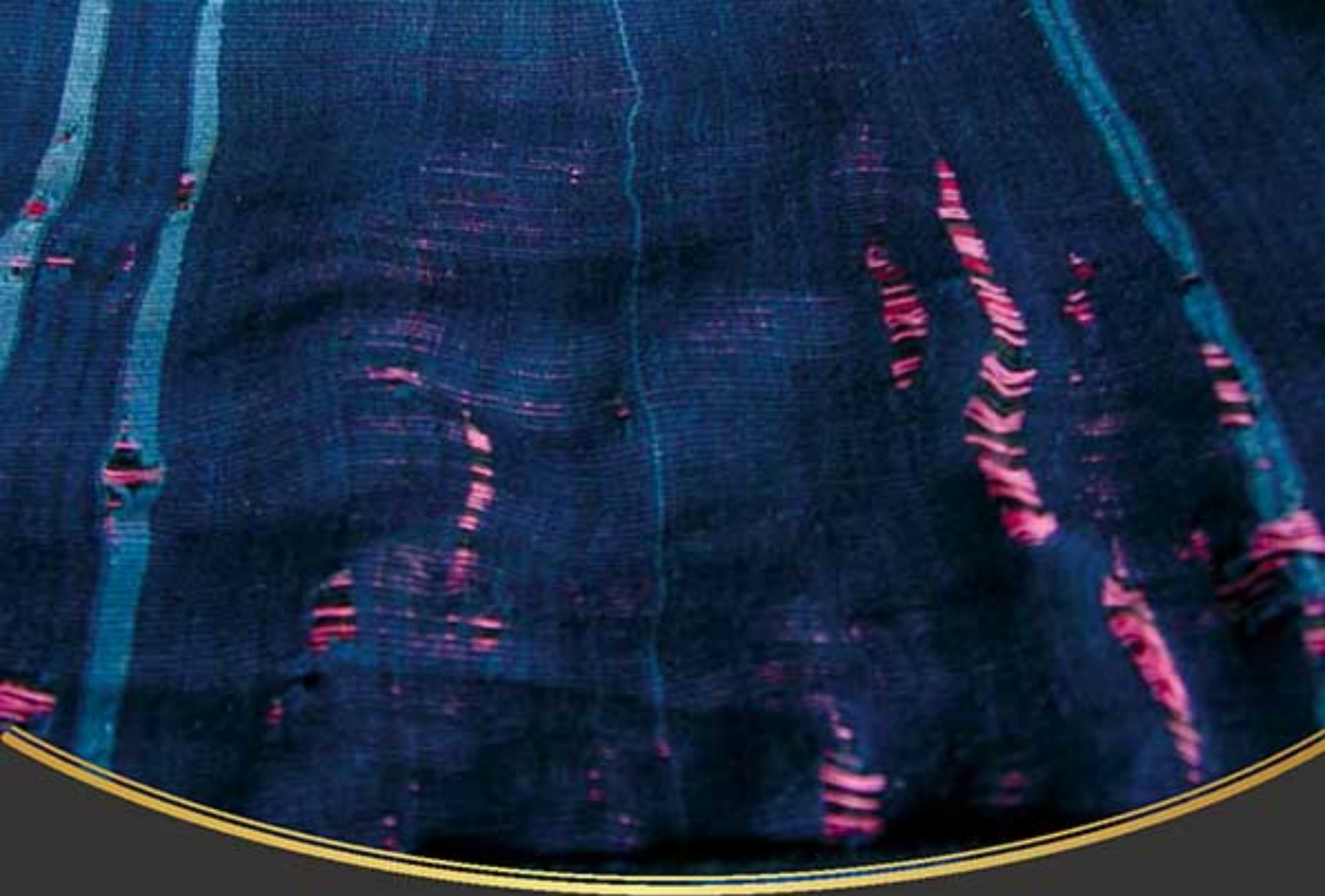
ประกอบด้วยเส้นด้าย ๒๐ เส้น

อายุผ้า ๑๕๐ ปี

ที่อยู่

เลขที่ ๑๘ หมู่ที่ ๑ บ้านหนองจิก ตำบลหนองปรือ
อำเภอเขาชัย จังหวัดเพชรบุรี
โทรศัพท์ ๐๘-๑๗๙๑-๗๖๖๑





ผ้าไหมแดงไหมเก่า เส้นสีแดงเป็นเส้นยืนสามชุดเป็นเนื้อผ้าด้วยเส้นทุ่งที่ผ่านการย้อมคราม

ตำนานแห่งสีของผ้าไหมลายแดงไหม

เป็นคำบอกเล่าสืบต่อกันมา การที่ผ้าไหมลายแดงไหมใช้เส้นยืนจากไหมย้อมสีแดงจากครั่งเป็นหลัก เส้นพุ่งจะเป็นเส้นใยฝ้ายเส้นมือย้อมเป็นสีเกือบดำหรือครามเข้มเกือบดำ และสีขาว เรื่องราวก็มีอยู่ว่า เป็นธรรมเนียมมาตั้งแต่โบราณกาล สามิเป็นผู้นำของครอบครัว มีหน้าที่ออกจากบ้านไปเข้าป่าหักร้างถางพง เป็นแหล่งทำมาหากินทำไร่ไถนาหาเผือกหาถั้ว ปล่อบให้ภรรยาอยู่กับเหี่ยวเผือกกับเรือน จนกว่าสามิจะกลับบ้าน ชาวเจ้าจะนั่งทอดผ้าไป ใจก็ประหวัดนึกถึงสามิที่เข้าป่าไปหลายวัน อันความรักความคิดถึงย่อมจะมีอยู่ในตัวของทุกคน มันจึงแล่นอยู่ทุกลมหายใจ ยิ่งกว่ากระสวยที่พุ่งผ่านเป็นเส้นขัดให้เป็นผืนผ้าในที่ทอดผ้าที่กำลังนั่งทอดอยู่ ชาวเจ้าจึงใช้เส้นใยไหมย้อมครั่งเป็นสีแดงใช้เป็นเส้นยืน ซึ่งเป็นสีที่ใช้แทนหัวใจที่โหยหาอารมณ์ในคนรักที่จากกัน ส่วนเส้นพุ่ง (ฝ้ายเส้นมือ) ย้อมครามเกือบดำแทนตัวเอง เส้นสีขาว (ฝ้าย) ใช้แทนชีวิต เป็นการสานแบบขัด

ให้เกิดเป็นเนื้อผ้า โดยซ่อนเส้นยืนสีแดงเอาไว้ เมื่อเวลานุ่งผ้าไหมลายแดงไหมต้องแสงแดด ความแวววับของเกลือบสีแดงสะท้อนออกมา เสมือนหนึ่งเป็นสื่อสัญญาณแห่งความรักที่มีต่อกัน แม้จะเห็นเพียงรางๆ ก็ตาม ที่เป็นเช่นนี้ก็เพื่อปกปิดความอายที่เป็นคุณสมบัติของหญิงสาว ขาวลาวโง่งโดยแท้ ผ้าไหมลายแดงไหมจะต้องนำมาต่อหัวขึ้นสิบล้อมเข้าเกือบดำ ขาวลาวโง่งนิยมเรียกว่า “ฮ้อมนิล” ส่วนต้นยืนเข้าต่อให้มีความหนาเพื่อป้องกันไม่ให้ชายผ้าขึ้นขาดง่ายเกินไป โดยหลักการของการทอดผ้าทั่วๆ ไปคือเส้นยืนจะมีขนาดเล็กกว่าเส้นพุ่ง การทอดผ้าแบบลาวโง่งจึงสามารถที่จะซ่อนสีแดงของเส้นยืนเอาไว้ได้อย่างมิดชิด แต่ไม่สามารถจะซ่อนของสีที่เกลือบเอาไว้ เมื่อเวลาต้องแสงแดดจะมีสีของเส้นยืนสะท้อนออกมาให้เห็น นี่แหละภูมิปัญญาของพื้นบ้าน



ผ้าขาวม้าร้อยสี

ชื่อลายผ้า

ลายตาจ๊ก

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าขาวม้าร้อยสีลายตาจ๊ก เป็นลวดลายผ้าทอเอกลักษณ์ของผ้าขาวม้าบ้านหนองขาว ที่สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ ด้วยลวดลายที่โดดเด่น สวยงาม สีสันสดใสหลากหลาย จึงได้รับการเรียกขานว่า ผ้าขาวม้าร้อยสี และลายตาจ๊กเป็นลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ มีการขกสายด้วยการทอวิธีขัดไม้เตี้ย (สีขาว) ตลอดทั้งผืน ซึ่งแตกต่างจากผ้าขาวม้าทั่วไป แสดงถึงความประณีตละเอียดอ่อนของคนโบราณที่พิถีพิถันในการทอผ้าไว้ใช้ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ ที่ได้สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น

ชื่อผู้ครอบครอง

นางสาวอารีรัตน์ พงษ์เพ็ญกุล

ที่อยู่

กลุ่มผ้าทอมือบ้านหนองขาว

เลขที่ ๑๐ หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองขาว

อำเภอกำแพง จังหวัดกาญจนบุรี

โทรศัพท์ ๐๘-๙๐๑๒-๒๕๕๓



ผ้ามัดหมี่ ผ้าขิด ผ้ามัดหมี่สลับขิด

ชื่อลายผ้า

๑๕๐ ลาย

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นผ้ามัดหมี่ ผ้าขิด ผ้ามัดหมี่สลับขิด ที่ทอขึ้นเพื่อเฉลิมฉลองในโอกาสที่จังหวัดอุดรธานีมีอายุครบรอบ ๔๔ ปี โดยได้มอบหมายให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุดรธานี จัดดำเนินการทอผ้ามัดหมี่ ผ้าขิด ผ้ามัดหมี่สลับขิด ให้มีความขาวที่สุดในโลก โดยนำเอาลายผ้าที่มีอยู่ในจังหวัดอุดรธานีมาทอลงในผืนเดียวกัน ขนาดกว้าง ๖๐ เซนติเมตร ยาว ๑.๑๔๔ เมตร แบ่งออกเป็น ๑๕๐ ช่วง

แต่ละช่วงประกอบด้วยลวดลาย ๔ ประเภท คือ มัดหมี่ ขิดล้วน ขิดคั่น และขิดสลับมัดหมี่ โดยราษฎรผู้มีความรู้ด้านลายขิดและมัดหมี่จากอำเภอต่าง ๆ ในจังหวัดอุดรธานี มาร่วมออกแบบด้วยกัน

ชื่อผู้ครอบครอง

ราษฎรในจังหวัดอุดรธานี ๒๐ อำเภอ

ที่อยู่

โรงเรียนเทศบาล ๒ (ห้องสมุด)





ผ้าขิดยาวที่สุดในโลก

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าขิดยาวที่สุดในโลก เป็นผ้าขิดที่ชาวบ้านตำบลคำพระ ได้ร่วมกันทอเพื่อเฉลิมฉลองในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลราชกุมาร ทรงเจริญพระชนมพรรษา ครบ ๖ รอบ ๗๒ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๒ มีความยาวถึง ๒,๑๔๔.๔๔ เมตร รวมทั้งหมด ๗๒ ลาย โดยใช้เส้นยืนเส้นเดียวที่ไม่มีการต่อความยาว ใช้เวลาในการทอ ๖๐๕ วัน ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๔๑ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๕๒ ใช้คนทอลายละ ๑๐ คน ทั้งตำบลมาร่วมกันทอทั้งสิ้นกว่า ๕๐๐ คน

ชื่อผู้ครอบครอง

นางลาร่า จันทป์

ที่อยู่

ศูนย์วิสาหกิจชุมชนตำบลคำพระ หมู่ที่ ๓ ตำบลคำพระ อำเภอหัวตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ โทรศัพท์ ๐๘-๗๘๗๖-๕๘๕๑

ผ้าขาวม้าไหมทอมือ

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าขาวม้าไหมทอมือผืนนี้ทอจากเส้นไหมสาวมือที่เรียกว่า “ไหมน้อย” ได้จากการสาวไหมจากส่วนกลางจนถึงส่วนใน เพื่อให้ได้เส้นไหมที่ละเอียดมากกว่าเล็กกว่าจากส่วนนอกของฝักไหม ชาวอีสานนิยมใช้ผ้าขาวม้าในทุกๆ โอกาส ไม่ว่าจะเป็นแต่งงาน งานบวช งานขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น แต่จะเปลี่ยนรูปแบบของผ้าขาวม้าไปตามความเหมาะสม ผ้าขาวม้าผืนนี้ได้รับเป็นมรดกจากพ่อแม่ ตั้งแต่ประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งได้เก็บรักษาไว้เป็นอย่างดี ในผืนผ้าจะมีลายสี เรียกว่า ผ้าขาวม้าไหมตาตุ๋ ๕ สี ตามปู่ย่าตายาย ทำไว้ ๒ ประเภท คือ ผ้าขาวม้าตาหม่อง (ช่องเท่ากัน) และผ้าขาวม้าตาตุ๋ จะมีตั้งแต่สองสีขึ้นไป ผ้ามืนนี้เป็นประเภทผ้าตาตุ๋ รวมอายุเก็บรักษานานประมาณ ๕๕ ปี

ชื่อผู้ครอบครอง

นางลำตวน นันทะสุธา

ที่อยู่

กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโพธิ์คำ

เลขที่ ๒๓๑ หมู่ที่ ๒ บ้านโพธิ์คำ ตำบลกุดแห่

อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู

โทรศัพท์ ๐-๕๒๓๕-๙๓๓๐, ๐๘-๓๒๑๔-๘๒๓๑



ผ้ายกทองโบราณ

ข้อลายผ้า

ลายครุฑขุนาค

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้ายกทองโบราณลายครุฑขุนาคเป็นผ้ายกทองชั้นสูงแบบราชสำนักไทยโบราณ โดยการนำไหมเส้นเล็กละเอียด (ไหมน้อย) มาข้อมสีธรรมชาติ ด้วยเทคนิคโบราณผสมผสานกับการออกแบบลวดลายที่สลับซับซ้อนตามแบบราชสำนักโบราณ โดยการใช้เส้นไหมกะไหล่ทองปั่นควบกับเส้นไหมดักทอเป็นผ้าไหมยกทองอันวิจิตรงดงามที่ได้รับการยกย่องถึงความสวยงามอย่างน่ามหัศจรรย์ จนกลายเป็นผ้าทอที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก ความโดดเด่นของผ้าไหมยกทองลายครุฑขุนาค เกิดจากการเลือกเส้นไหมที่เล็กและบางเบานำมาผ่านกรรมวิธีฟอก จ้อม แล้วข้อมสีธรรมชาติด้วยแม่สีหลักสามสี ประกอบด้วยสีแดงจากครั่ง สีเหลืองจากแก่นแก่แล และสีครามจากต้นคราม ด้วยแรงบันดาลใจจากจินตนาการของอาจารย์วิธรรม ตระกูลเงินไทย ทำให้ต้องใช้ตะกอจำนวนมากถึง ๑,๔๑๖ ตะกอ ใช้คนทอ ๕ คน ทอได้วันละ ๖-๗ ชั่วโมง ใช้เวลาทอ ๓ เดือน

ชื่อผู้ครอบครอง

อาจารย์วิธรรม ตระกูลเงินไทย

ที่อยู่

เลขที่ ๒๕๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลท่าสว่าง
อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
โทรศัพท์ ๐๘-๕๕๕๕-๖๐๕๕ (เลขานุการ)

ผ้าคลุมพระอังสา

ชื่อย่อผ้า

ลายพระนารายณ์ทรงครุฑ

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าคลุมพระอังสา ผ้ายกทองโบราณขึ้นสูงแบบราชสำนักไทยโบราณ ลายพระนารายณ์ทรงครุฑ ซึ่งรัฐบาลไทยได้สั่งทอเพื่อทูลเกล้าฯ ถวายเป็นที่ระลึกแก่พระราชอาคันตุกะฝ่ายหญิง เนื่องในพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ปี ๒๕๔๔ ซึ่งพระองค์พระราชทานแด่สมเด็จพระราชินีและพระชายาที่เสด็จฯ ไปทรงร่วมงานพระราชพิธีด้วยพระองค์เอง ความโดดเด่นของผ้าคลุมพระอังสาอยู่ที่การนำไหมเส้นเล็กละเอียดและบางเบา (ไหมน้อย) นำมาผ่านกรรมวิธีฟอก สัมแล้วย้อมสีธรรมชาติ ด้วยแม่สีหลักสามสี ประกอบด้วยสีแดงจากครั่ง สีเหลืองจากแก่นแกแล และสีครามจากต้นคราม สอดแทรกการยกดอกด้วยไหมทองที่ทำจากเงินแท้ๆ ขอบทองคำมารัดเป็นเส้นเล็กๆ ขึ้นควบกับเส้นไหม ถ้าทอเป็นผ้าไหมยกทองอันวิจิตรงดงาม ที่ได้รับการยกย่องถึงความสวยงามอย่างน่ามหัศจรรย์ การทอใช้กี่พื้นเมืองโบราณ จำนวนตะกอ ๑,๔๑๖ ตะกอ ใช้คนทอ ๕ คน ทอได้วันละ ๒-๗ ชั่วโมง ใช้เวลาทอ ๖ เดือน

ชื่อผู้ครอบครอง

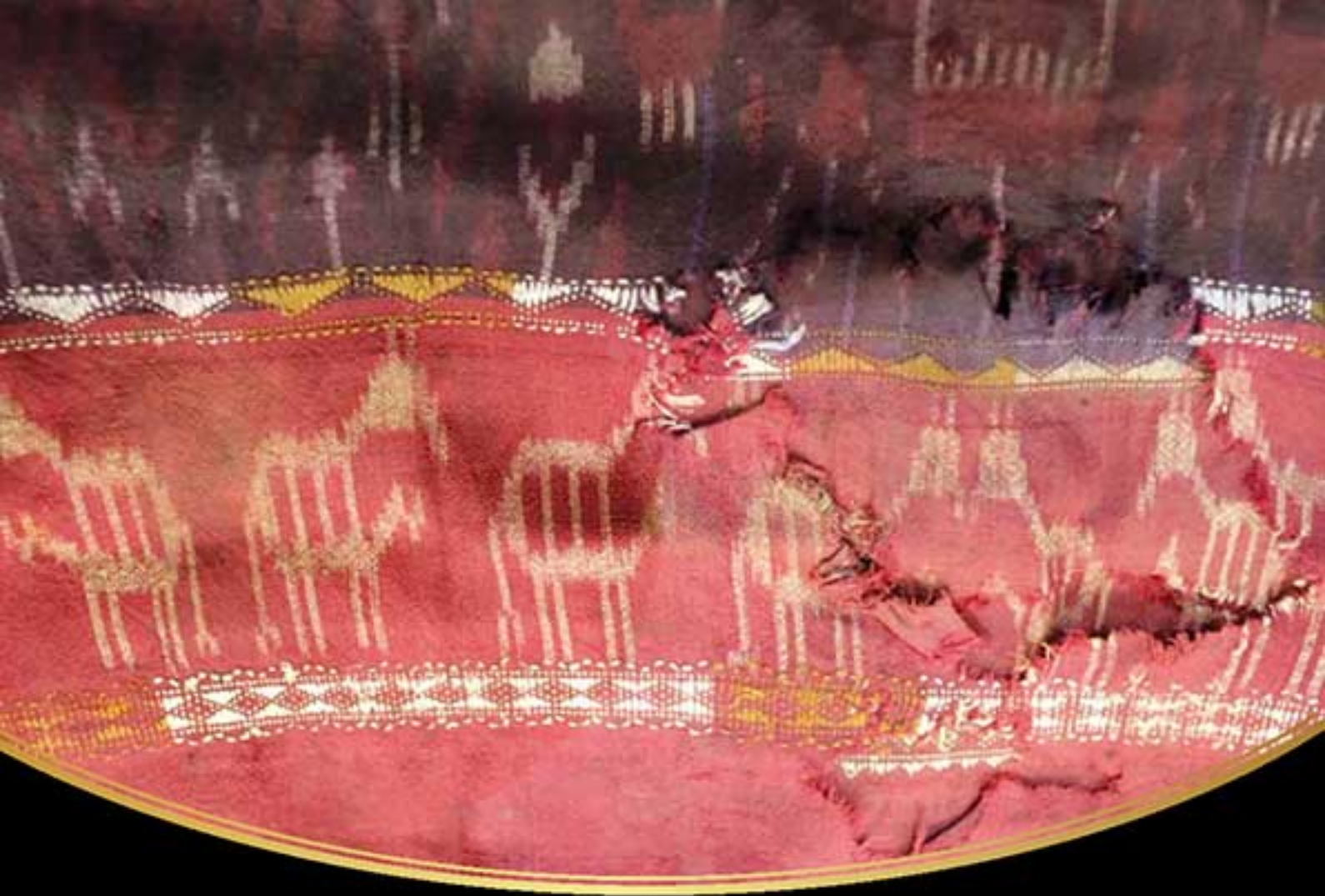
อาจารย์วิธรรม ตระกูลเงินไทย

ที่อยู่

เลขที่ ๒๕๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลท่าสว่าง

อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

โทรศัพท์ ๐๘-๕๕๕๕-๖๐๕๕ (เลขานุการ)



ผ้าสินตีนแดงเก็บตีนดาวหมี่ ช่องพลูไหม (หมี่คันเครื่อง)

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นผ้าที่มีการผลิตกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ ซึ่งสืบทอดภูมิปัญญามาจากบรรพบุรุษ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๒๑๕ กว่า ๒๐๐ ปีมาแล้ว เป็นผ้าพื้นถิ่นที่มีการผลิตขึ้นใช้เองในครัวเรือน และใช้ในงานพิธีสำคัญ โดยส่วนใหญ่นิยมใช้ในหมุกหอบหัตหรือผู้มีอันจะกินในชุมชน เนื่องจากผู้ผลิตจะต้องมีฝีมือประณีต ใช้ความชำนาญ และผ้าจะมีราคาแพง อายุผ้าประมาณ ๑๑๐ ปี

ชื่อผู้ประกอบการ

นางช้อน แผลงไธสง นางเก็ก ไธสง

ที่อยู่

พิพิธภัณฑ์ผ้าไหมบ้านผ้าตุ้มทอง
หมู่ที่ ๑ ตำบลนาโพธิ์ อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์
โทรศัพท์ ๐-๔๔๖๘-๖๐๔๔, ๐๘-๔๔๖๐-๔๒๔๑

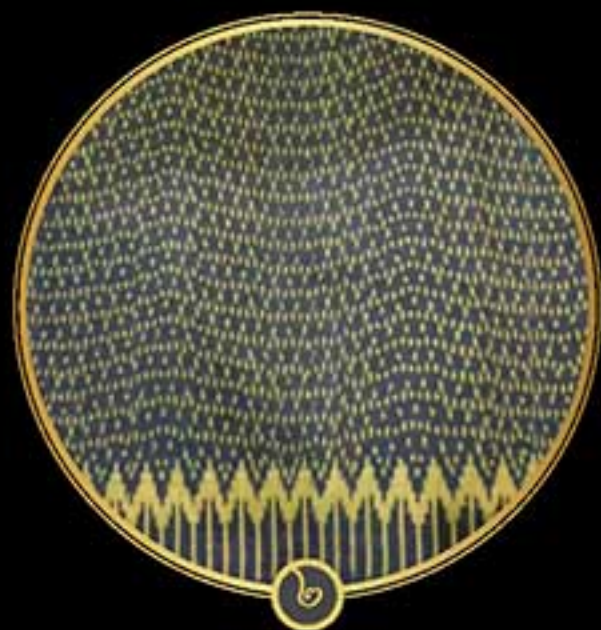
ผ้าไหมมัดหมี่

ชื่อลายผ้า

๑. ลายพระจันทร์ครึ่งเสี้ยว
๒. ลายดั่งแห

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นผ้าไหมลายโบราณดั้งเดิมของคนอีสาน โดยเฉพาะบ้านจะโปะ อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งสืบเชื้อสายมาจากลาวเวียงจันทน์ โดยถูกกวาดต้อนจากพระยาปิ่นเจ้าเมืองนครราชสีมา เข้ามาในสมัยกรุงธนบุรี โดยพระเจ้ากรุงธนบุรีได้แต่งตั้งให้หัวพลีอุปราชเป็นเจ้าเมืองครองเมืองปักธงชัย ให้ดูแลชาวเวียงจันทน์อยู่ที่บ้านจะโปะ สมภาพทั่วๆ ไปคือ ผู้หญิงจะได้รับถ่ายทอดความรู้เรื่องการทอผ้า เพื่อฝึกการเป็นแม่บ้านเตรียมออกเรือน ซึ่งหลังแต่งงานก็จะมีการทอผ้าไว้ใช้ในงานพิธีต่างๆ เช่น งานบวช งานแต่ง ผ้าที่มีคันลายพระจันทร์ครึ่งเสี้ยวเป็นลายดั้งเดิมมาแต่โบราณ มีลายหางกระรอกคันเป็นระยะ เรียกว่า “ลวง” เป็นการคันให้สวยงามและเป็นโครงสร้างเสริมให้เนื้อมีความแข็งแรง คงทนต่อการใช้งาน ส่วนลายดั่งแหเป็นลายโบราณ (ใช้เป็นแม่ลายปักจับนำมาสร้างสรรค์) ในสมัยปัจจุบัน การให้สีจะใช้สีเคมีในการย้อมเส้นไหม เรียกว่าไหมมัดหมี่ มัดลายโดยนายสี ขอนจะโปะ (เสียชีวิตแล้ว) คือ ใช้เชือกกล้วยในการมัดลาย หลอดที่ใช้ในการกรอไหมจะใช้ลำปอ (ต้นปอ) สำหรับกรอหลอด การรวมไหมเป็นเส้นเดียวกันใช้ใบโกไม้ไผ่ (ลำต้นไม้ไผ่) มาตัดเป็นท่อนๆ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือรวมไหม ใช้การทอผ้าด้วยมือโบราณทอโดยยายบัวทอง ขอนจะโปะ (เสียชีวิตแล้ว) อายุผ้า ๑๑๐ ปี



ชื่อผู้ครอบครอง

นางสมปอง เงินบุญคง (ยายบัวทอง ขอนจะโปะ)

ที่อยู่

เลขที่ ๓๕ หมู่ที่ ๒ บ้านจะโปะ ตำบลเมืองปัก
อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
โทรศัพท์ ๐๘-๖๕๘๓-๗๑๔๘

ผ้าไหมมัดหมี่

ชื่อย่อผ้า

ลายตาข่ายปะรด

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าไหมมัดหมี่ลายตาข่ายปะรดชิ้นนี้ นางวงเดือน อุดมเดชาเวทย์ ราชฎราชันนาทว่า ได้ถวายสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ในโอกาสเสด็จฯ เยี่ยมพสกนิกร ราชฎราชันนาทว่า จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นที่พื่อพระราชหฤทัยเป็นอย่างยิ่ง ทรงให้ราชเลขานุการในพระองค์ติดตามงาน และให้ราชฎราชันนาทว่า ๖ คนทอต่อ ราชเลขานุการในพระองค์คือ ท่านผู้หญิงสุประภาดา เกษมสันต์ ณ อยุธยา ในการนี้สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงตั้งเป็นกลุ่มทอผ้าไหมแห่งแรกของประเทศไทยและเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๐ ให้กลุ่มทอผ้าไหมเป็นสมาชิกมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ใน พ.ศ. ๒๕๔๐ ท่านผู้หญิงจรัสจิตต์ วิษุวัต รองราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระ

พระบรมราชินีนาถได้ตั้งชื่อกลุ่มเป็นที่ระลึกว่า “กลุ่มทอผ้าไหมกลุ่มแรกของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕”

ชื่อผู้ครอบครอง

นางวงเดือน อุดมเดชาเวทย์

ที่อยู่

ศูนย์ศิลปกรรมวัดธาตุประสิทธิ์
(โครงการศิลปาชีพ) จังหวัดนครพนม
โทรศัพท์ ๐๘-๖๒๒๐-๓๘๖๖



ผ้าขิดฝ้ายทอมือ

ชื่อลายผ้า

ลายขอยกดอก

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

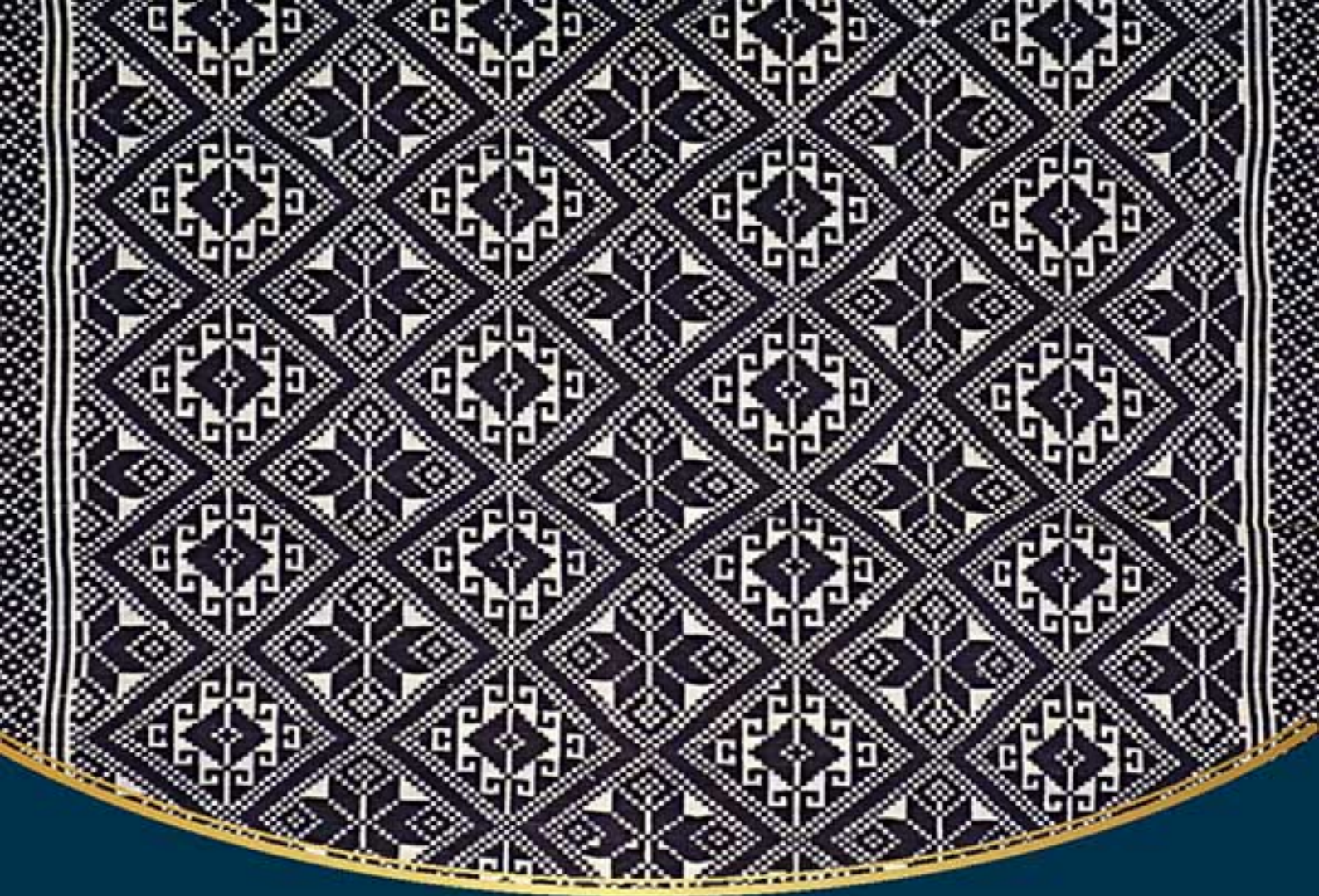
เป็นผ้าขิดโบราณที่ทอด้วยกรรมวิธีพื้นบ้าน สร้างสรรค์ ลวดลายและจินตนาการจากอุปกรณ์ที่ใช้ในครัวเรือน เช่น ขอเกี่ยวตัง “คู่” ที่ใช้ในการตักน้ำ ไซ้เกี่ยวกับไม้คาน เพื่อสะดวกในการหาบ ตัก และเทน้ำ เชิงชายผ้าเป็นลาย พญานาค ซึ่งเป็นคุณลักษณะพิเศษของผ้าขิดจังหวัดชัยภูมิ

ชื่อผู้ครอบครอง

นางนาค แจ้คำ (เสียชีวิตแล้ว)

ที่อยู่

บ้านประชาสามัคคี ตำบลหนองสูง
อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ
โทรศัพท์ ๐๘-๔๔๘๔-๔๔๐๒



ผ้าขิดฝ้ายทอมือ

ชื่อลายผ้า

ลายขอมสมปักไก่

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นผ้าขิดโบราณที่ทอด้วยกรรมวิธีพื้นบ้าน สร้างสรรค์
ลวดลายและจินตนาการจาก “ไก่” ซึ่งเป็นสัตว์เลี้ยง
บริโภคในครัวเรือนและเพื่อเป็นสิริมงคล (ไก่ชน) ความสวยงาม
ของชนที่ประดับบนปักไก่ที่สวยงามเวลาที่กางปักออก
นำมาผสมผสานกับลายขอม แล้วค้นเชิงชายผ้าด้วยลายขิด
พญานาค

ชื่อผู้ครอบครอง

นางนาค แจ่มคำ (เสียชีวิตแล้ว)

ที่อยู่

บ้านประชาสามัคคี ตำบลหนองสูง
อำเภออุทัย จังหวัดชัยภูมิ
โทรศัพท์ ๐๘-๕๕๕๕-๕๕๐๒





ผ้าขิดฝ้ายทอมือ

ชื่อลายผ้า

ลายโคมห้า

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นผ้าขิดโบราณที่ทอด้วยกรรมวิธีพื้นบ้าน สร้างสรรค์
ลวดลายและจินตนาการจาก “โคมไฟหรือคบไฟ” ที่จุด
ให้แสงสว่างเวลากลางคืน ซึ่งในสมัยโบราณไม่มีไฟฟ้าใช้
มาทอร้อยเรียงผสมผสานกันสีลวดรอบโคมดวงใหญ่ไว้
ตรงกลาง คั่นเชิงชายผ้าด้วยลายขิดพญานาค

ชื่อผู้ครอบครอง

นางนาค แจ่มคำ (เสียชีวิตแล้ว)

ที่อยู่

บ้านประชาสามัคคี ตำบลหนองชุม
อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ
โทรศัพท์ ๐๘-๕๔๘๔-๕๔๐๒



ผ้าขิดฝ้ายทอมือ

ชื่อลายผ้า

ลายขาเป็ด

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เป็นผ้าขิดโบราณที่ทอด้วยกรรมวิธีพื้นบ้าน สว่างสวยตลอดลายและจินตนาการจาก “ไม้เป็ดผ้า (ไม้ขาเป็ด)” อุปกรณ์การทอผ้าที่ไปเก็บเส้นฝ้ายจากใบ (อุปกรณ์การเส้นฝ้าย) ให้เป็นใจฝ้ายหลังจากเส้นไหมเป็นเส้นฝ้ายแล้ว ซึ่งเส้นฝ้ายขณะที่อยู่ในเป็ดนั้นจะไขว้กันเป็นเหมือนกากบาท ทอขึ้นเป็นแถวไว้เพื่อใช้ในการทำเป็นหมอนขิด ซึ่งหมอนขิดเป็นผลิตภัณฑ์ที่อยู่ร่วมกับประเพณีวัฒนธรรมของไทย เช่น งานบวช งานสมรส ในสมัยก่อนชาวชัยภูมิใช้ผ้าขิดทอพระคัมภีร์ จึงเป็นความเชื่อของคนโบราณว่า ผ้าขิดหรือผ้าที่มีลายขิดเป็นส่วนประกอบของผ้า เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สามารถปกป้องภัยที่มองไม่เห็นได้

ชื่อผู้ประกอบการ

นางนาค แจ่มคำ (เสียชีวิตแล้ว)

ที่อยู่

บ้านประชาสามัคคี ตำบลหนองสูง
อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ
โทรศัพท์ ๐๘-๔๔๘๕-๔๘๐๒



ผ้าขิดไหมภูไท

ชื่อลายผ้า

ลายดอกนาคหัวขุม

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าขิดไหมภูไทโบราณ ใช้สำหรับห่มหรือตุ้ม อายุประมาณ ๑๕๐ ปี

ชื่อผู้ครอบครอง

นายพงษ์ยุทธน์ โพนะทา

ที่อยู่

หมู่ที่ ๓ ต.กัลยาณิวัฒนา อ.นาแก จ.กาฬสินธุ์
โทรศัพท์ ๐๘-๑๑๗๑-๕๒๗๑

ผ้าไหมพรมเรียง

ข้อลายผ้า

๑. ลายพุ่มข้าวบิณฑ์
๒. ลายสร้อยแสงจันทร์
๓. ลายราชวัตรโคม

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

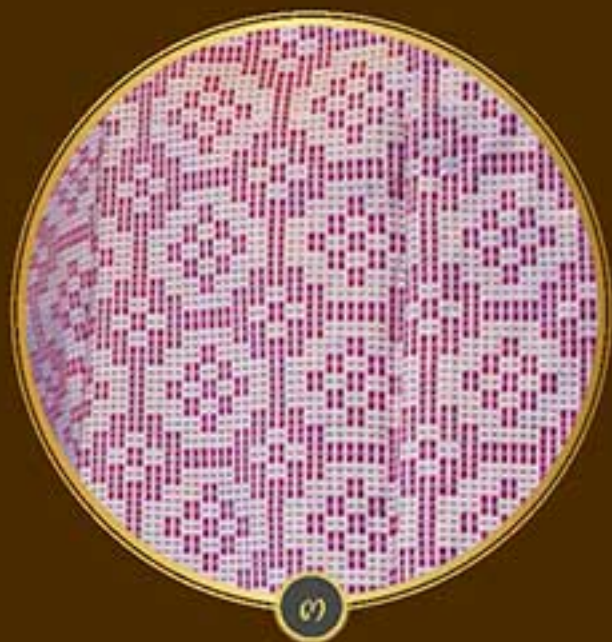
ผ้าทอไหมเรียงเป็นศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาวไทยมุสลิม ที่ได้รับการส่งเสริมภูมิปัญญาและสืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาจากภาคอีสาน จังหวัดบุรีรัมย์ โดยหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีการตั้งโรงเรียนการสอนทอผ้าบ้านพุมเรียง เพื่อส่งเสริมอาชีพการทอผ้าและพัฒนาการทอผ้าหลากหลายชนิด จนเป็นที่ยอมรับกันในความสวยงามของลายผ้าและความประณีตของฝีมือการทอ ซึ่งมีลักษณะเด่นแตกต่างไปจากผ้าทอของภูมิภาคอื่นๆ เช่น การทอยกดอกด้วยไหมและด้าย ผ้ายกชุดหน้านาง ผ้ายกดอกถมเกสร และผ้ายกดอกลายเชิง เป็นต้น

ข้อผู้ครอบครอง

กลุ่มทอผ้าพุมเรียง

ที่อยู่

หมู่ที่ ๒ ตำบลพุมเรียง อำเภอนายูง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
โทรศัพท์ ๐๘-๑๘๒๓-๐๓๕๘



ผ้าทอเกาะยอ

ข้อลายผ้า

ลายราชวัตร

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

หากจะกล่าวถึงเรื่องของผ้าทอ จะต้องนึกถึงผ้าทอเกาะยอ ที่มีการทอกันมาเป็นร้อย ๆ ปี จนกลายเป็นประวัติศาสตร์ ผ้าทอเกาะยอ ผ้าทอเกาะยอลายราชวัตรเดิมที่ไม่ได้เรียกชื่อนี้ แรกก่อนผ้าทอลายนี้มีการทอด้วยกี่มือ ทอเป็นลายดอกเล็ก ๆ เรียกชื่อว่า “ลายคอนกเขา” สาเหตุเพราะผ้าลายนี้ ทอออกมาแล้วจะคล้าย ๆ คอนกเขาขวา จึงเรียกว่าลายคอนกเขา ณ ที่นี้ คุณยายกำ ภักษ์ชนม์ ได้นำผ้าทอมือที่สวยงามที่สุดในสมัยนั้น ทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เป็นผ้าที่คุณยายทอเองจากกี่มือ พระองค์พอพระราชหฤทัย จึงพระราชทาน

ชื่อใหม่ว่า “ลายราชวัตร” ซึ่งแปลว่า กิจวัตร หรือการกระทำ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๔๓ เวลา ๕ โมงเศษ ผ้าทอเกาะยอจึงได้เรียกกันมาจนถึงทุกวันนี้ ในนามผ้าทอลาย “ราชวัตร”

ข้อผู้ครอบครอง

กลุ่มราชวัตรแสดส่องหล้าที่ ๑

ที่อยู่

หมู่ที่ ๓ ตำบลเกาะยอ
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
โทรศัพท์ ๐๙-๒๒๔๒-๘๕๙๘



ผ้าจวนตานี

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าสิมหรือผ้าจวนตานี จัดเป็นผ้าของชนชั้นสูงและมีราคาแพง เดิมเป็นที่นิยมมากในจวนปัตตานี แต่ได้ยกเลิกการทอไปเมื่อประมาณรัชกาลพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยใช้วิธีนำเข้าจากรัฐกลันตันและต่งกานูของมลายูแทน จนกระทั่งเมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่สอง ขาดข้าวขาดหนากแพง การติดต่อมีอุปสรรค ผ้าสิมนำเข้าจึงไม่มี และหันมาทอผ้าชนิดนี้กันใหม่

ชื่อผู้ครอบครอง

นางสาวนัญญาภรณ์ พรหมสุข

ที่อยู่

กลุ่มทอผ้าจวนตานี หมู่ที่ ๓ ตำบลทรายขาว
อำเภอลือโขงโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
โทรศัพท์ ๐๖-๑๕๒๕-๔๑๖๕

ผ้าพานช้าง

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ในวัยปลายของหญิงแม่เรือน ภาระแห่งชีวิต ถูกวางไปมากแล้ว ชีวิตประจำวันในยามนี้คือ หูกทอผ้าคู่เรือนเพื่อผ้าผืนสุดท้ายในชีวิต ผ้าผืนนี้ ทอเป็นผ้าเช็ดหน้าต่อกันหลาย ๆ ผืน บ้างทอถึง ๑๒ ผืน ตามที่เชื่อกันมาแต่โบราณไว้สำหรับพาด โลงศพของตนเองและชายคู่ชีวิต ผ้าผืนนี้จึงเป็น สัญลักษณ์แห่งความเข้าใจชีวิต ขณะทอไปก็ระลึก ได้ว่า การเกิด แก่ เจ็บ ตาย คือธรรมดาโลก เพื่อ เตรียมรับความตายได้โดยสงบ นับเป็นผืนผ้าแห่ง มรณานุสติตามแนวพุทธศาสนา หลักชีวิตของคน ในห้องท่งแห่งนี้ ผู้ที่เคยร่วมงานศพในแถบนี้จะพบว่า มีผ้าพานช้างพาดโลงศพให้เห็นอยู่เสมอ ด้วย ความเชื่อว่า ป้องชิ้นของผ้าเช็ดหน้าที่พาดลงมา เปรียบเสมือนบันไดให้ก้าวสู่สวรรคต

ชื่อผู้ครอบครอง

นางอรอบ เรืองสังข์

ที่อยู่

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติศรี ปทุมธานี
อำเภอเมือง จังหวัดตวัน

โทรศัพท์ ๐๘-๑๕๗/๖-๕๓๑๘, ๐-๗๗๒๘-๕๕๕๗



ชุดแต่งงาน

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

เมื่อลูกสาวเริ่มย่างเข้าสู่วัยรุ่น ผู้เป็นแม่จะถ่ายทอดการทอผ้าทีละน้อยๆ ไปทุกวัน หญิงสาวสมัยก่อนจึงทอผ้าเป็นตั้งแต่เริ่มสาว เมื่อมีชายหนุ่มมาสู่ขอ เธอจะลงมือถักทอผืนผ้าแห่งชีวิตชุดแรกเตรียมไว้เป็นผืนตั้ง คือ ผ้าถุงกับผ้าห่มหรืออาจรวมเสื้ออย่างน้อย ๑ สำรับ วางใส่พานโทเพื่อให้เจ้าสาวได้ใช้ผลัดเปลี่ยนในวาระแรกที่มาถึงเรือนเจ้าสาว เพื่อเข้าสู่พิธีอันศักดิ์สิทธิ์ เจ้าสาวก่อนสมัยรัชสมัยมุนงโงกระเบน สวมเสื้อเข้าเวย (เข้ารูป) ห่มผ้าคาดเฉียงหรือสะพายแพร เจ้าสาวมุนงโงกระเบน เสื้อมักใช้สีขาว บางคนอาจใช้เสื้อคอตั้ง ที่เรียกว่าเสื้อราชปะแตน แล้วใช้ผ้าห่มคาดไหล่ ผ้าถุงสำหรับเจ้าสาว เจ้าสาวมักเป็นผ้าพื้นทางกระรอกหรือตาสมุก เจ้าสาว เจ้าสาวของนาคหรือนครปัจจุบันยังมีไม่น้อยที่ใช้ผ้าทอนาคหรือนครในวันแต่งงาน แต่อาจปรับเปลี่ยนรูปแบบไปบ้างเพื่อความสวยงามตามยุคสมัย



ชื่อผู้ครอบครอง

นางอารอบ เรืองสังข์

ที่อยู่

พิพิธภัณฑ์บ้านนาคหรือนคร บ้านนาคหรือนคร

อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง

โทรศัพท์ ๐๘-๑๔๗๖-๕๓๑๘, ๐-๗๗๖๑๙-๕๕๔๗

ชุดเจ้านาค

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ชีวิตการครองคู่ของผู้หญิง งานบ้านงานเรือนและไฉนา คือภาระในอ้อมแขน เสร็จงานในแต่ละวันก็ลงนั่งทอผ้า สำหรับใช้ในครัวเรือน หากมีลูกชาย ผู้เป็นแม่ก็จะทอผ้าห่ม หรือผ้าพาดเตรียมไว้แต่งตัวเจ้านาคเมื่อขามลูกรักเข้าสู่ วัยบวชเรียน ด้วยรู้สึกเหมือนว่าจะได้เกาะชายผ้าเหลือง ไปสู่สวรรค์ เมื่อผู้เป็นแม่ในอดีตย่างเข้าสู่ความเป็นยาย ผ้าผืนที่เคยใช้กับลูกชายก็ได้ส่งต่อไปยังรุ่นหลานเหลน ให้สืบทอดวิถีตั้งงามตามแบบฉบับของคนนาห่มนครศรี การแต่งกายของเจ้านาคนั้นนิยมมุ่งผ้าสีน้ำเงิน สมัยก่อน มุ่งโจงกระเบน ต่อมาเปลี่ยนเป็นผ้าถุง สวมเสื้อขาว มักเป็น เสื้อคอกลมกระดุมพ่อนแล้วพาดผ้าห่มผืนสวย ที่คนเป็นแม่ บรรจงทออย่างสุดฝีมือ เจ้านาคของนาห่มนครศรีจึงมีรูปแบบ การแต่งกายของตนเองที่ยังคงรักษาสืบทอดตลอดมา



ชื่อผู้ครอบครอง

นางอารอบ เรืองสังข์

ที่อยู่

พิพิธภัณฑ์บ้านนาห่มนครศรี บ้านนาห่มนครศรี

อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง

โทรศัพท์ ๐๘-๑๕๗๖๑-๕๓๑๘, ๐-๗๗๒๒๕-๕๕๕๗

ผ้าไหมแพรวา ๖๐ ลาย

เรื่องราวผลิตภัณฑ์

ผ้าไหมแพรวา ๖๐ ลาย ทอขึ้นมาเมื่อปี ๒๕๔๐ ใช้เวลาทอ ๒ ปี เพื่อเก็บไว้เป็นมรดกของชาวบ้านโพน ตำบลโพน อำเภอดำรง อ.จังหวัดกาฬสินธุ์ ทดแทนผืนแรกที่ทอเมื่อปี ๒๕๓๔ เพื่อทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ผู้ที่มีส่วนร่วมทอ ได้แก่

นางนงลักษณ์ ศรีบุญจันทร์	อายุ ๕๕ ปี
นางประยงค์ ศรีบัว	อายุ ๖๔ ปี
นางบุญวรรณ หนาจันทร์	อายุ ๕๐ ปี
นางโสม ศรีบุญจันทร์	อายุ ๕๒ ปี
นางคำทอง ขมภูจักร์	อายุ ๔๘ ปี
นางบุญรอด ภูมิรินทร์	อายุ ๔๖ ปี

ย้อนหลังไปเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้ตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ไปทรงเขียนพสกนิกร ณ ที่ว่าการอำเภอดำรง พระองค์ได้ทอดพระเนตรเห็นหญิงชาวภูไทแต่งกายมีเอกลักษณ์ มีผ้าแพรวาไหมแบบสไบเฉียง พระองค์ได้ตรัสถามว่า “ແມ່ ຜ້ານີ້ສວຍດີນະຈີ້” และพระองค์ได้ทรงถามต่อไปว่า “ມີມາໂພນ” ในขณะนั้นหญิงชาวภูไทชื่อนางคำใหม่ โยคะสิงห์ ได้ถวายรายงานต่อพระองค์ว่า “มีไม่มากหรอกเพราะว่าหอยาก” และรับปากว่าจะทอถวายพระองค์หากพระองค์ทรงต้องการ หลังจากที่ได้เสด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้เสด็จพระราชดำเนินกลับกรุงเทพฯ ได้พระราชทานเส้นไหมมาให้ส่วนหนึ่ง พร้อมอุปกรณ์ที่จำเป็นบางส่วน ช่วงทอผ้าแพรวาต่างลงมือลงมือช่วยกันทอ ใช้เวลาในการผลิตแต่ละผืนประมาณ ๓ เดือน เมื่อทอเสร็จแล้วคณะของนางคำใหม่ โยคะสิงห์ จึงทูลเกล้าฯ ถวายผ้าแพรวา ณ วังไกลกังวล เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๑



ปรากฏว่าพระองค์พอพระราชหฤทัยมาก และในขณะนั้น สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้เสด็จออกท้องพระโรง ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ชาวภูไทเข้าเฝ้าฯ พระองค์ได้ทรงผ้าแพรวา เพราะพระองค์ได้รับสั่งไว้เมื่อตอนเสด็จฯ มาที่อำเภอดำรง หากทอผ้าแพรวาเสร็จ พระองค์จะทรงใช้ผ้าผืนนี้เอง หญิงสาวชาวภูไทต้องขีตถิอและจะต้องปฏิบัติตามของ ๓ สิ่งคือ “เสื้อดำ ผ้าแพร ขันไหม” ซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมที่สืบมาของชาวภูไท ลายดอกใหญ่แต่ละแถวจะมองค้ประกอบของลวดลายที่ได้จัดวางเอาไว้อย่างมีหลักการ ซึ่งประกอบด้วย

ลายใน	จะอยู่ในกรอบสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน
ลายนอก	จะอยู่ในกรอบสามเหลี่ยมที่จัดเรียง ด้านบนด้านล่างของกรอบลายใน

เครือลาย เป็นลวดลายที่อยู่หัวท้ายมุมเหล่น
เข้าสู่ใจกลางของกรอบลายใน

ผ้าแพรวาม้วนนี้ประกอบด้วยลายผ้าที่เด่น ๆ เช่น
ดอกกระบวนแหวกัว ดอกช่อดอกไม้ ดอกกระบวนโห่ขวาง
ดอกใบปุ่น ดอกนาครีไคร้ ดอกกาชาด ดอกบัว ดอกฟ้า
ดอกช่อสนั่น ดอกช่อใหญ่ ดอกกาบแบด ดอกช่อฟ้า
ดอกใบปุ่นก้านทอง ดอกใบปุ่นหวาน ดอกนาคนอน
ดอกพันทมาใหญ่ ดอกกระบวนโห่ซ่อน เป็นต้น

ข้อผู้ครอบครอง

มรดกของชาวบ้านโพน

ที่อยู่

หมู่ที่ ๓ ตำบลโพน อำเภอกำแพง จังหวัดกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ ๐๘-๑๑๗๑-๕๒๗๑



ลายหลัก ดอกแก้วดาวไล่เคอดอกนาคนอนผสม
ดอกหางปลา



ลายหลัก ดอกพันทมาผสมดอกซ่อน



ลายหลัก ดอกหงส์ใหญ่ ล้อมดอกเบ็ดล้อมดอกแก้ว



ลายหลัก ดอกกาบแบดไล่เคอล้อมดอกดาว
ดาวน้อยไล่เคอมผสมดอกเบ็ดล้อมดอกแก้ว



ลายหลัก ดอกเบญจมาศโกฐเชื่อมดอกกาบแบบน้อย



ลายหลัก ดอกขบวนโพธิ์แดงเชื่อมดอกดาว



ลายหลัก ดอกเบญจมาศหว้านสลับดอกดาวเชื่อมดอกขนอน



ลายหลัก ดอกกระบวนโพธิ์ขนอน



ลายหลัก ดอกดาวใต้เครือเชื่อมดอกกาบแบบ



ลายหลัก ดอกแก้วใต้เครือเชื่อมดอกกาชาดเชื่อมดอกดาว



ลายหลัก ดอกนาไคไคเคอดอกเบอปูนไคเคอดอกกาบแบด
ไคเคอ



ลายหลัก ดอกชูต้อ (จุมก)



ลายหลัก ดอกลาวไคเคอส้มดอกพันมหาใหญ่ส้มดอก
ดาวดอกจะแก



ลายหลัก ดอกขอลซ้อดอกหมากไคเคอส้มดอกนา
ไคซ้อส้มดอกหางปลาว่าส้มดอกลาว



ลายหลัก ดอกกาบแบดส้มดอกกาบแบดน้อย



ลายหลัก ดอกจันกั้งไคเคอส้มดอกชาน





ลายหลัก ดอกลาวดอกกาบแบบสี่เหลี่ยมซ้อนฟ้าสี่มุมดอกลาว
ดอกลาปั้งใต้เครือสี่มุมดอกลาว



ลายหลัก ดอกปึกดอกขวาสี่มุมดอกขบวนแวงแก้ว



ลายหลัก ดอกกาบแบบสี่มุมดอกขานสี่มุมดอกลาว



ลายหลัก ดอกกาบแบบสี่เหลี่ยมดอกจีนทั้งสี่เครือสี่มุมดอก
ปึกขวา



ลายหลัก ดอกนาคลี่ไหมสมดอกลาวดอกหุ้มสีน้มน้า
ดอกกาบแบบ



ลายหลัก ดอกกาบแบบสี่มุมดอกลาวผสมดอกหางปลา



ลายหลัก ดอกนาเคี้นแขนล้อมดอกทาบแบบน้อย



ลายหลัก ดอกขอเบ็ดไล่เคอล้อมดอกลาวใหญ่



ลายหลัก ดอกเชิงเทียนล้อมดอกเบองุ่นล้อมดอกลาว



ลายหลัก ดอกขบวนโห่ขวางล้อมดอกแก้วน้อย



ลายหลัก ดอกชานล้อมดอกลาว ดอกตู้ง (จมูก)



ลายหลัก ดอกชาน





ลายหลัก ดอกใบปิ่นหวานส้มดอกลาว



ลายหลัก ดอกกาบแบบส้มดอกลาวน้อยขลิบลอกแก้ว
ดอกนาคโหล่ส้มดอกลาว



ลายหลัก ดอกหงอนเจีอกส้มดอกเบ็ดดอกลาว



ลายหลัก ดอกแมงกมเบื้อมผสมดอกลาวผสมดอกกาบขอ



ลายหลัก ดอกก้ามปูน้อยส้มดอกลาว



ลายหลัก ดอกนาคโหล่ขลิบลอกแก้วส้มดอกกาบแบบ



ลายหลัก ดอกนาคลิโห้จุ่มสลับดอกกาบแบบลุ่มดอกจุ่ม
สีน้ําหมาก



ลายหลัก ดอกกาบแบบลุ่มดอกดาวดอกจุ่มสีน้ําหมากได้เครือ
ดอกขอเปิดลุ่มดอกดาว



ลายหลัก ดอกแก้วใต้เครือลุ่มดอกหางปลาขาว



ลายหลัก ดอกเบญจพุ่มดอกดาวน้อย



ลายหลัก ดอกหางปลาขาวสลับดอกดาว



ลายหลัก ดอกเบญจพุ่มดอกสามกษ





ลายหลัก ดอกนาคนทองแซนตลับดอกตาบั้งดอกกาบแบล
ลุ่มดอกลาว



ลายหลัก ดอกพื้หมหาน้อย



ลายหลัก ดอกสนใหญ่สลับดอกตาบั้ง



ลายหลัก ดอกปีกดอกขวา



ลายหลัก ดอกช่อลาวสลับช่อดอกไม้



ลายหลัก ดอกฝักแฉ่นลุ่มดอกลาวน้อย



ลายหลัก ดอกช่อสันสนเฝ้าสลับดอกช่อลาว



ลายหลัก ดอกช่ออินสลับดอกลาว



ลายหลัก ดอกพืชมหาดอกจะแก้อ้อมดอกลาวสลับ
ดอกหางปลา



ลายหลัก ดอกตาบั้งสลับดอกจะแกสลับดอกลาว



ลายหลัก ดอกเบญจมาศก่องไข่เครือลุ่มดอกช่อเบ็ด
ดอกช่อไข่เครือลุ่มดอกขบวนแฉ่วกั้วมดดอกลาว



ลายหลัก ดอกแก้วไข่เครือลุ่มดอกลาวลุ่มดอกกบแบบ
สัดน้อย ดอกแก้วไข่เครือลุ่มดอกกบแบบ
ลุ่มดอกลาว





ลายหลัก ดอกแก้วใส่เคอส์ดอกกาบแบบ ดอกกาบแบบ
คู่ดอกดาว



ลายหลัก ดอกตาบั้งใส่เคอส์ดอกกาบแบบน้อย



ลายหลัก ดอกช่อฟ้าใส่เคอส์ดอกเบอปูนสลับดอกดาว



ลายหลัก ดอกจุ่มสีนหนาใส่เคอส์ดอกจันถึงคู่ดอกตาบั้ง



ลายหลัก ดอกกาบแบบใส่เคอส์ดอกกาบแบบสลับคู่
ดอกตาบั้งคู่ดอกหางปลาว่าสลับดอกแบบขอ



ลายหลัก ดอกจุ่มสีนหนาใส่เคอส์ดอกจันถึงสลับดอกดาว
คู่ดอกตาบั้ง

กรมการพัฒนาชุมชน ร่วมกับ สมาคมสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์
รายงานผลการดำเนินงานภายใต้ความร่วมมือ (Memorandum of Understanding : MOU)
เรื่องการประสานความร่วมมือ โครงการ “สืบสาน อนุรักษ์ศิลปผ้าถิ่นไทย ดำรงไว้ในแผ่นดิน”
ในวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒

ณ ห้องประชุมพระกรรณานิवासน์ ๑ สมาคมสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์





จังหวัดอุตรธานี
วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๒



จังหวัดหนองบัวลำภู
วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒



จังหวัดขอนแก่น
วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๒



จังหวัดร้อยเอ็ด
วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๒



จังหวัดเชียงใหม่
วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๒



จังหวัดลำพูน
วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๓



จังหวัดนครศรีธรรมราช
วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓



จังหวัดมหาสารคาม
วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓



การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓



จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓



ទីស្នាក់ការកណ្តាល
 ថ្ងៃទី ១៧ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០២៣





จังหวัดนครราชสีมา
วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๓



จังหวัดฉะเชิงเทรา
วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๓



การประชาสัมพันธ์ภาค
วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๓



จังหวัดชัยภูมิ
วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๓





විකල්පයක් ලෙස, ස්වකීය ස්වයං-පාලනයක්
 'නිකල්ව' ස්වයං-පාලනයක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

1999

Journal of Management Education 36(7) 809-824

[illegible]

arnummunu@tumasci.org
arnummunu@tumasci.org

Microgaster ruficornis les septentr. part. d'ailleurs
Microgaster ruficornis

[illegible]

• **Segmented**

[illegible][illegible]

၁၁။ သို့သော်လည်း ချုပ်ကိုင် ပုံစံသည် ပုံစံအမျိုးမျိုးရှိသည်ကိုလည်း မှတ်တမ်းတင်ရန် လိုအပ်သည်။ အထူးသဖြင့် အချက်အလက်များ၊ အခြေအနေ၊ အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် ဖော်ပြရန် လိုအပ်သည်။

a. *Agrostis peruviana*[illegible]

De la Autoridad

[illegible]

• *Disputed demarcation between water and ice field*
• *containing glaciers, icebergs, ice shelves*

3.4. *Statistical analysis*—Statistical analysis was performed using the SPSS (version 16.0) software package. The data were analysed using a two-tailed, unpaired Student's *t*-test. A *p*-value of ≤ 0.05 was considered significant.

Children and adolescents with autism spectrum disorders (ASDs) are characterized by impairments in social interaction and communication skills. These impairments are often associated with repetitive and stereotyped behaviors. The purpose of this study was to investigate the effectiveness of a social skills training program for children with ASDs. The study involved 20 children with ASDs, aged 8-12 years, who were randomly assigned to either an experimental group or a control group. The experimental group received a 12-week social skills training program, while the control group received no intervention. The results of the study showed that the experimental group made significant improvements in social skills compared to the control group. These findings suggest that social skills training can be an effective intervention for children with ASDs.

Keywords: child sexual abuse; disclosure; self-blame

આચાર્યશ્રીનાં આંતરિક ગુણો અને આચાર્યશ્રીનાં આંતરિક ગુણો



အသံအသွယ်အသံ အသံအသွယ်
အသံအသွယ်အသံ အသံအသွယ်

Dm

(in full) *quodlibet* *quodlibet*

Arachnoides affinis

(continued)

(various tablets)

சுற்றுச்சூழல் பாதிப்பைத் தவிர்ப்பதற்கான
புதிய நடவடிக்கைகளை, இவை
சுற்றுச்சூழல் பாதிப்பைத் தவிர்ப்பதற்கான நடவடிக்கைகளை

14

1/10/20

24

Chapman
 November 18, 1884

[illegible]

บรรณานุกรม

กรมทรัพย์สินทางปัญญา. ชุดยอดผ้าไหมมัดหมี่. ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์, ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์.

มหาวิทยาลัยศิลปากร. จกเมืองลองของดีเมืองแป้. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๕๒.

มหาวิทยาลัยศิลปากร. ผ้าทอพื้นเมืองในภาคกลาง. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๕๓.

มหาวิทยาลัยศิลปากร. ผ้าทอพื้นเมืองในภาคใต้. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๕๓.

มหาวิทยาลัยศิลปากร. ผ้าทอพื้นเมืองในภาคเหนือ. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๕๓.

มหาวิทยาลัยศิลปากร. ผ้าทอพื้นเมืองในภาคอีสาน. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๕๓.

มหาวิทยาลัยศิลปากร. ลวดลายและสีสันบนผ้าทอพื้นเมือง. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๕๓.

สมพงษ์ ทิมแจ่มใส. ถักร้อยดวงใจ มหกรรมทอผ้าไทย เทิดไท้พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ. กรุงเทพฯ: ศรีสยามการพิมพ์, ๒๕๕๐.

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ คณะอนุกรรมการแต่งกายไทยวิวัฒนาการและเอกลักษณ์ประจำชาติ.
การแต่งกายไทย : วิวัฒนาการจากอดีตสู่ปัจจุบัน ๑. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๕๓.

คณะผู้จัดทำ



ที่ปรึกษา

ดร.วันดี กุญชรยาคง จุลเจริญ
ประธานสภาสมาคมสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์
นางรชตภา โตติลลวงษ์
ประธานคณะกรรมการบริหารสภาสมาคมสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชินูปถัมภ์

จัดทำโดย

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

บรรณาธิการ

นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

คณะผู้จัดทำ

นายโชคชัย แก้วป่อง รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นางวิไลวรรณ ไกรโสดา รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นายนิวัติ น้อยผาง รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นายสุรศักดิ์ อักษรกุล ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิสาหกิจชุมชน
นายปณิธิ สุรนิงค์ เลขานุการกรม

เนื้อหา/เรียบเรียง

นายสมพงษ์ ทิมแจ่มใส ผู้ทรงคุณวุฒิ
นายกิตติทัศน์ นาสรร นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
นางสาวสุราพร ดวงเนตร นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ



ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือ “สืบสาน อนุรักษ์ศิลปผ้าถิ่นไทย ดำรงไว้ในแผ่นดิน”

เจ้าของหนังสือ : กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย จัดพิมพ์เพื่อเผยแพร่

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคาร B) ชั้น ๕

ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

โทรศัพท์ ๐-๒๑๔๑-๒๖๖๑ www.cdd.go.th

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : เมษายน ๒๕๖๓

จำนวน : ๒,๐๐๐ เล่ม

ISBN : 978-974-458-672-8



พิมพ์ที่ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

๓๗๖ ถนนชัยพฤกษ์ แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

โทรศัพท์ ๐-๒๔๒๒-๔๐๐๐, ๐-๒๔๘๒-๑๐๑๐ โทรสาร ๐-๒๔๓๓-๒๗๔๒, ๐-๒๔๓๔-๑๓๘๕

E-mail : aprint@amarin.co.th Homepage : http://www.amarin.com



